

TIDNINGEN

DJURSKYDDET

MEMBERSTIDNING FÖR DJURSKYDDET SVERIGE • NUMMER 2/2022 • ÅRGÅNG 132

5

RÅD

för att påverka
politiskt

ETT PÄLSFRITT EUROPA

– MÅL FÖR HELT NYTT
MEDBORGARINITIATIV

SIDAN 36

KAMERAÖVERVAKNING

PÅ SLAKTERI UTREDS

SIDAN 28

TEMA VALSPECIAL

Lägg din röst för djurens bästa

I september får alla svenska medborgare över 18 år rösta. Många vill lägga sin röst på det parti som gör mest nytta för djuren. Men vilket parti är det? Kika i vår stora valenkät – överskådligt och lättläst har vi sammanställt riksdagspartiernas hållning i flera djurskyddsfrågor. SIDAN 8

Hill's stöder djurhemmens viktiga arbete

Vår mission har i mer än 75 år varit att medverka till att berika och förlänga det speciella förhållandet mellan människor och deras husdjur.

Samtidigt brinner våra hjärtan också för hundar och katter som inte har en kärleksfull familj och ett trevligt hem. Därför stöder vi lokala djurhem och välgörenhetsorganisationer i hela världen. Genom att bland annat donera foder hjälper Hill's varje år till att rädda nästan en miljon hundar och katter världen över.

Genom att ge djuren precis den näring de behöver från den dag de kommer till djurhemmet ser vi till att deras hälsa är högsta prioritet. Och friska djur är lyckliga djur som snabbare hittar en ny familj!

Hill's är stolta över samarbetet med Djurskyddet Sverige. Samarbetet innebär att vi stöttar Djurskyddet Sverige centralt på olika sätt men också lokalt där vi bland annat tillhandahåller foder till de ineliggande djuren på Djurskyddets djurhem.

8

TEMA: VALSPECIAL – RÖSTA FÖR DJURENS BÄSTA

Den 11 september sker riksdagsvalet. Vill du ge din röst till det parti som gör mest nytta för djuren? Ta hjälp av vår valenkät – alla riksdagspartier har fått svara på vad de vill göra i olika djurskyddsfrågor. Svaren presenteras överskådligt och jämförbart. Fullängdssvaren finns på webbtidningen. Så börja här för att få en överblick! Men viktigast av allt: Värna demokratin och rösta den 11 september.

Foto: iStock

TIDNINGEN DJURSKYDDET

ANSVARIG UTGIVARE & REDAKTÖR

Katarina Hörlin

LAYOUT & BILDBEHANDLING

Nevada Media

KORREKTURLÄSNING

Majk Michaelsdotter

OMSLAGSFOTO

iStock

OMSLAGSHUND

Beagle. En ras som människan använder på olika sätt. Vissa destinationsuppföds för att ingå i djurförsök, andra tränas av tull och polis för att spåra smuggelgoods. Många är jakthundar. Fotot på omslagsbeaglen kommer från en bildbyrå.

ISSN

1651-4505

TRYCK

Sörmlands Printing Solutions AB

MATERIAL

Redaktionen ansvarar inte för insänt, icke-beställt material.

ANNONSANSVARIG

Peter Solstedt

peter.solstedt@djurskyddet.se

NÄSTA MANUSSTOPP

20 augusti 2022

KONTAKTA REDAKTIONEN

redaktionen@djurskyddet.se

6 Avelsrelaterade öronsjukdomar hos kaniner.

18 Så påverkades djurskyddet av ministermixen.

24 Nu firas att id-märkning och registrering av katter blivit lag.

30 Om djur, skyddsrum och djurägare som inte kommer att överge sina djur.

33 "Hjälp, min katthona har blivit aggressiv!" Etologen ger förslag på tänkbara orsaker.

42 Sista ordet Linda Maria Vonstad: Smittskydd är också djurskydd!

+

37 Sugan på igelkottsläsning i hängmattan? Boken du inte bör missa! **38** Djurkrysset – lös och få chansen att vinna fina priser **40** Medlemsinformation & kontaktuppgifter till föreningarna

Katarina Hörlin

Redaktör, tillsammans med Griffin, pudel.

LEDARE

Rösta för djuren

Om slakterierna hade glasväggar skulle alla vara vegetarianer, hävdade Paul McCartney i ett känt citat.

Ett steg mot ökad insyn tog landsbygdsministern någon vecka innan denna tidnings pressläggning, när nyheten kom att en särskild utredare tillsatts för att analysera vilka möjligheter och utmaningar som finns för att införa kameraövervakning av svenska slakterier.

Vi har pratat med Madelaine Looije, som arbetar i organisationen Eyes on Animals. Den har en viktig roll i Nederländernas arbete med att förbättra landets kameraövervakning av slakterier.

– Kameror med AI-verktyg som direkt kan markera var och när något skett vid kritiska moment är viktigt. Dessutom behövs filmer med ljud. Att endast se sekvenserna utan ljud gör att vi missar fall där djur far illa, berättar hon i intervjun på sidan 28.

Tidningens tema är valet. Den pågående mandatperioden präglades under sin första del av en regeringsbildning som drog ut på tiden, talmansrundor blev ett välkänt begrepp och när till slut en regering var på plats, hann det inte gå lång tid innan pandemin kom. När restriktionerna väl släpptes invaderades Ukraina. Nå frågor uppstår. Hur kan vi hjälpa människor och djur på flykt? På webbtidningen har vi följt en del av insatserna under våren. Vilket skydd kan djurägare och djur i Sverige få om behov av att söka upp skyddsrum uppstår? Vi skriver om det längre fram i tidningen.

Valrörelsen lär i hög grad präglas av försvarspolitik och stora satsningar har redan gjorts på att stärka den inhemska livsmedelsproduktionen. Men var tar djurskyddsdebatten vägen?

I temadelen får du en genväg till riksdagspartiernas hållning i tio djurskyddsfrågor. Se det som en start och fortsätt gärna fördjupa dig under sommaren! Fina tips på hur du själv kan föra fram djurskyddsfrågorna i debatten finns på sidan 21. ✕

TYCK TILL!

Mejla dina insändare till redaktionen@djurskyddet.se eller posta till Tidningen Djurskyddet, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm

ADOPT DON'T SHOP

Frasen ovan är känd bland djurrättsorganisationer. Men vad innebär det egentligen? Kort och gott så vurmar vi för att adoptera katter, i stället för att "köpa nytt". Främst av den anledningen att det beräknas finnas minst 100 000 hemlösa katter i Sverige, mörkertalet lär vara ännu större. De flesta katter som vi får in har varit hemlösa, och är inte sällan i dåligt skick. Hungriga, rädda, magra, och ibland skadade från diverse fighter ute i skogarna.

De har tappat tilltron till oss människor, då de kan ha blivit illa behandlade.

I vissa fall kan katten ha gått hela livet utan att ha träffat en människa, då många katter föds utomhus.

Det är klart att vi tvåbenta inte är deras bästa vän till en början.

Men allt som oftast så får vi "djurskyddare" se något magiskt. Det kan ta en vecka, eller ett halvår. Men i de allra flesta fall så får vi se en häftig utveckling hos katterna, där de steg för steg börjar lita på oss tvåbenta.

Det kan handla om så små grejer som att kissen vågar ligga kvar på en öppen soffa när man går förbi utan att springa och gömma sig. Det kan handla om att vi kan närma oss försiktigt utan att bli fräst åt. Ibland vågar katterna till och med äta från vår hand, eller att vi får klappa dem.

Vi måste försöka förstå deras historia, och vad de varit med om innan de kommer till oss. För det vi kan få tillbaka från dessa individer är underbart!

Katter som levat utomhus och hemlösa kan visa en enorm tacksamhet och kärlek till sina nya ägare när de blir väl omhändertagna.

De vet hur det känns att behöva fightas för sin överlevnad varje dag. Att få bli omtyckt och matad varje dag är något dessa kat-

ter värderar otroligt högt och visar för sina ägare!

Med dessa ord vill vi verkligen trycka på hur otroligt det kan vara att adoptera en katt, och att man får massor tillbaka!

Djurskyddet Örnsköldsvik

Djurskyddet Landskrona har delat det här fotografiet på Fingal, som tidigare sågs vandra runt i centrala Landskrona. "Han trivs jättebra i sitt nya hem, med innätad balkong. Där kan han stå och spana i trygghet", skriver Djurskyddet Landskrona. Tips till alla: Adoptera gärna en katt – och glöm inte att näta in balkongen!

MEST LÄST PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Mest läst på webbtidningen det senaste kvartalet

1. Veterinärers råd inför en avlivning
2. Fråga Expert
3. De flydde med sin katt från Ukraina
4. Obligatoriskt att id-märka och registrera sin katt från nästa år
5. Så hjälper du fågelungen bäst

BEST FRIEND

Cattia

Pengarna tillbaka om du och din katt inte blir nöjda!

Best Friend Cattia kattströ, bildar små effektiva klumpar och är tillverkat av naturliga material utan konstgjorda tillsatser. Produkten har en överlägsen förmåga att binda både vätska och lukt vilket håller kattlådan fräsch och luktfri.

PURFECT FOR THOSE
PRIVATE MOMENTS...

Absorberar
dålig lukt

Tass-
vänlig

Dryg

Prisvärd

Positiv lista diskuteras

■ Under EU:s jordbruks- och fiskeriministermöte i maj diskuterades en positiv lista, som tar upp vilka djur som får hållas som sällskapsdjur. Malta, Cypern, Luxemburg och Litauen uppmanade EU-kommissionen att ta fram en lista med gemensamma regler för alla unionens 27 länder. Mötet beslutade att ett förslag ska tas fram.

– Det kan vara utmaningar att få till en gemensam lista men än så länge är vi positiva till tanken, säger landsbygdsminister Anna-Caren Säterberg till SR Ekot. ✕

Akut hotade hajen håkäring inte fredad

■ Håkäring kan bli 400 år. Den lever på 600 meters djup och blir könsmogen vid 150 år. Den är listad som akut hotad sedan 2020. I våras fångades en håkäring på västkusten med spö. Den drogs upp till båten, mättes till över fyra meter, avkrokades och släpptes.

– Jag blev förvånad när fiskaren i en radiointervju berättade att de var ute och fiskade efter håkäring. Den är tydligen inte fredad i Sverige. Att tillåta fiske på en akut hotad art som kan leva i 400 år känns helt fel i min värld! säger fiskforskaren Albin Gräns vid SLU, som är oroad över att publiciteten kring rekordfisket ska locka till sig fler.

Håkäring tas ibland som bifångst, men eftersom den sätts tillbaka är det tveksamt om fredning skulle ge någon större effekt, enligt utredaren Martin Karlsson, vid Havs- och vattenmyndigheten.

– Om det utvecklas ett riktat fiske efter arten kan vi ju behöva göra en förnyad bedömning, svarar han. ✕

Mer än 900 kontroller av ukrainska djur

■ Fler än 900 kontroller av djur som kom med sina ägare från Ukraina hade gjorts fram till den 10 maj, skriver Jordbruksverket.

Cirka 175 kontroller gjordes vid gränsmottagningarna i Nynäshamn, Karlskrona eller av tullen och 700 kontroller av veterinärer i landet.

I de flesta fall beslutade Jordbruksverket om hemisolering. 13 djur var den 10 maj under officiell tillsyn. ✕

Foto: Ida Svartveden

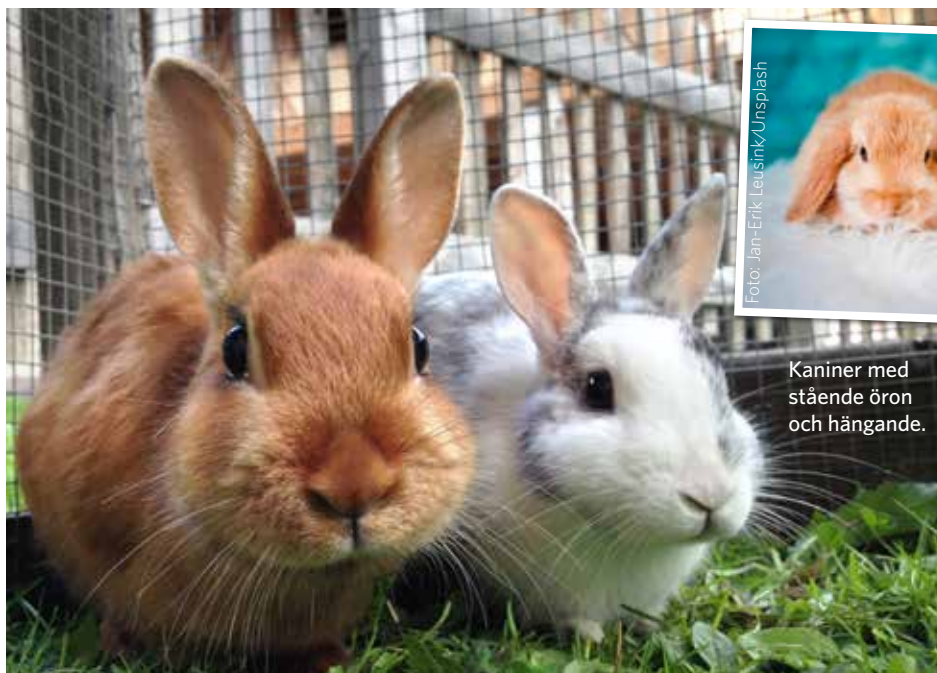

Foto: Jan-Erik Leusink/Unsplash

Kaniner med stående öron och hängande.

Foto: iStock

Hängande kaninöron ger besvär

■ Fler kaniner med hängande öron än stående har öronproblem. Det visar en pilotstudie från SKVF, Sveriges Kaninvälfärdsförening, som presenterades i maj.

De lät veterinärer som tog emot kaniner i annat ärende även undersöka kaninernas öron. Totalt deltog 101 kaniner. Ingen var hos veterinären på grund av öronproblem. Av de 50 med hängande öron hade 33 öronsjukdomar som ägaren inte upptäckt. Av de 51 med stående öron upptäcktes 3 med öronproblem.

”Människan har avlat fram kaniner med hängande öron, så kallade vädursöron. Vildkaninens öron står upp”, skriver SKVF, som i flera

år fått information om att hängande öron orsakar problem. Pilotstudien går inte djupare in på varför det är så, men trängre hörselgångar på grund av att öronlappen vikt sig över den leder både till reducerad ventilation och att öronvax inte kan komma ut. SKVF efterlyser mer forskning. ”Som förening anser vi att resultaten bör tas på största allvar av den som bedriver avel på kaniner med hängande öron. Ska det vara försvarbart att fortsätta avla på kaniner med hängande öron behöver något göras”.

Rapporten heter Förekomst av öronsjukdomar hos kaniner med hängande och stående öron. Läs den på SKVF.se ✕

Färre fysiska kontroller 2021

■ 14 116 anmälningar om djurskyddsbrister kom in till länsstyrelserna ifjol. Andelen brister som rör det mest kritiska momentet på slakterierna – att bedövningen verkar – är fortsatt hög, och brister som rör okontrollerad avel för katter har ökat stort.

Det framgår i Jordbruksverkets rapport Nationell djurskyddsrapport 2021 – En redovisning av kontrollmyndigheternas arbete. 22 035 kontrollinsatser genomfördes av landets länsstyrelser 2021. 7 207 var fysiska kontroller, där djurskyddsinspektören gör en bedömning på plats. Jämfört med 2020 var det fler kontrollinsat-

ser totalt, men antalet fysiska kontroller var knappt tusen färre. 10 717 ärenden hanterade länsstyrelserna genom administrativ handläggning utifrån en riskbedömning.

1 204 kontroller rörde katter. Brister

konstaterades vid 67 procent av dem – en ökning med 17 procent sedan 2019.

Andra vanliga brister rör renhållning, tillstånd, veterinärvård, tillsyn och avel. Just bristerna som gäller avel ligger på en mycket hög nivå, konstateras i rapporten, och ”har dessvärre en ökande trend”. 237 beslut om djurförbud fattades. ✕

Flera fiskar får rött i Fiskguiden

■ Torsk, ål, nordhavsräkor och viltfångad lax, som dras upp med långrev i Östersjön – fyra arter som får rött i Världsnaturfondens, WWF:s, uppdaterade Fiskguiden. De viltfångade fiskarna bedöms bland annat utifrån hur bestånden mår, om förvaltningen är effektiv och fiskets påverkan på ekosystemet.

För de uppfödda arterna bedöms även var fodret kommer från, hur uppfödningen sker och miljöpåverkan från den, samt personalens rättigheter.

Tar ni med djurvälstånd som ett kriterium i bedömningarna?

– Ja, men inte i den grad som djurvälståndsorganisationer önskar. Vi tittar på foder och vattenkvalitet, bland annat, vilket har betydelse för välfärden. En massa kriterier finns

med, men det skulle kunna utökas mer, säger Inger Melander, sakkunnig hos WWF.

Grönt ljus fick blåmusslor från Tyskland och från svenska och danska vatten. Läs hela guiden på www.wwf.se/Fiskguiden ✕

Ny KKL med undantagsregler för djur

■ Konsumentköplagen, KKL, inkluderar köp av levande djur. Den 1 maj trädde en uppdaterad KKL i kraft. Två nyheter är att omvänd bevisbörda, alltså att säljaren har ansvar för att varan ska fungera, och att reklamations-tiden förlängs till två år mot tidigare sex månader införts.

Trots kritiska röster, bland annat Sveriges Veterinärförbund och hund- och hästnäringsringen, infördes särskilda regler om köp av levande djur. För djur som överstiger 4 830 kronor i pris ska säljaren och köparen även

kunna avtala bort säljarens sex-månaders ansvar.

– Om parterna accepterar hur reglerna utformats behöver djuret inte påverkas negativt av att parterna förhandlar om följderna av ett fel. Antingen kvarblir djuret i konsumentens vård, eller så återtar näringsidkaren det. Oavsett vem som disponerar över djuret ska dess välfärd tryggas, vilket fastslås klart i 20 § 4 kap. KKL, säger juristen Helena Striwing, som har skrivit en initierad krönika om djurskyddet och nya KKL på webbtidningen. Missa inte! ✕

Bifångster ska utredas

■ Kustbevakningen tog denna bild på pigghajar som fastnat i fiskenät vid en fiskerikontroll på ett fartyg. Flera döda rockor och pigghajar hittades i början av året på botten i vattnen utanför Lysekil. Båda är fredade arter.

Bilden illustrerar samtidigt det lidande som fiskarna som avses fångas i trålarna utsätts för när de långsamt kvävs ihjäl.

Regeringen har när detta skrivs i maj precis gett Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att ta fram ett kameraövervakningsprogram för att övervaka "oavsiktlig fångst och oavsiktligt dödande av marina däggdjur (tumlare) i Egentliga Östersjön och i Bälthavsområdet". Uppdraget ska slutredovisas i april 2023. ✕

Foto: iStock

Regeringen utreder minskad vargstam

■ Den svenska vargstammen ska bestå av 170–270 djur. Regeringen har gett Naturvårdsverket i uppdrag att utreda om den kan sänkas till den lägre delen av spannet.

– Vargstammen ökar varje år. Konfliktnivån har ökat och acceptansen minskat, förklarar landsbygdsminister Anna-Caren Säterberg i SVT.

Enligt Naturvårdsverket krävs 300 vargar för att undvika inavel. I Skandinavien beräknas 480 vargar finnas. Regeringen räknar med att vargarna vandrar över gränserna. "I vilda populationer kan oförutsedda saker ske och då är 170 vargar för lite", säger WWF:s Benny Gäfvert till SVT. ✕

Arlagårdens lantbrukare friad

■ Frikänd både för åtalet om djurplågeri och brott mot djurskyddslagen – det blev domen för den djurhållare som granskats i SVT Uppdrag granskning program Arlagården efter att kor med gödselpansar och svåra hältor upptäckts. Hudiksvalls tingsrätt motiverar med att den inte utifrån veterinärutlåtet kunnat göra annat än frikänna.

– Märkligt att inte vittnesmål från länsstyrelsen och kontrollrapporter tagits med, säger Anna Lundvall, sakkunnig hos Djurskyddet Sverige. Domen kommer ej att överklagas, meddelar åklagaren. ✕

Brister i arbetet mot invasiva arter

■ Sverige har inte utrett vilka invasiva arter som ställer till mest skada, därför kan inte bekämpningen utföras effektivt. Det är en av flera kritiska punkter som Riksrevisionen tar upp i sin rapport Statens insatser mot invasiva främmande arter. De fyra EU-listade arter som har stor spridning i Sverige är sig-nalkräfta, jätteloka, jättebalsamin och smal vattenpest. ✕

TEMA VALSPECIAL

RÖSTA FÖR DJURENS BÄSTA

Den 11 september är det riksdagsval. Vill du lägga din röst på det parti som arbetar för att stärka djurskyddet på ett sätt som du vill stötta? Läs vår enkät där alla riksdagspartiers svar på tio djurskyddsfrågor överskådligt presenteras.

Vad har hänt sedan förra valet? Vilka är framgångarna? Motgångarna? Vi tipsar också om hur du själv kan ge djurskyddsfrågorna en plats i valrörelsen!

PARTIERNA OM DJURSKYDDET

Vi ställde tio djurskyddsfrågor till de åtta riksdagspartierna. Här är deras svar.

SOCIAL-DEMOKRATERNA

Malin Larsson, ledamot i miljö- och jordbruksutskottet

MODERATERNA

John Widegren, landsbygdspolitisk talesperson

LIBERALERNA

Jakob Olofsgård, ledamot i miljö- och jordbruksutskottet

1. Vilka är de tre viktigaste djurskyddsfrågorna i dag enligt ditt parti?

Många frågor är viktiga och aktuella. Bland annat:

- Låg antibiotikaanvändning.
- Att utfasningen av djur som står uppbundna påskyndas.
- Att det införs skärpta regler för djurtransporter i EU.

- Åtgärda bristen på veterinärer och djursjukskötare, som är ett stort hot mot landets djurhälsa.
- Djurskyddslagstiftningen på EU-nivå ska motsvara det svenska djurskyddet.
- Ge Tullverket ökade möjligheter att stoppa djurtransporter och omhändertaga djuren.

- Antibiotikaanvändningen i djurhållningen måste minska.
- Sverige ska driva på för att stärka djurskyddet i hela Europa: det måste finnas en tidsgräns för hur långa djurtransporter får vara och den måste sättas utifrån vilket djur det handlar om.
- Minkuppfödningen i Sverige ska avvecklas.

2. Illegal införsel av framför allt hundar är ett växande problem och innebär stort lidande för djuren. Hur vill ditt parti stoppa smugglingen?

Veterinärers möjligheter att anmäla misstanke om illegal införsel av djur till andra myndigheter är ett viktigt steg för att bekämpa den organiserade brottsligheten.

Införa ett importtillstånd. Utöka kraven på härtamningsintyg, import- och exporttillstånd till att omfatta privatpersoners import. Tullverket ges möjlighet att besluta om omhändertagande.

Tullverket måste ha mandat och verktyg för att kunna kontrollera misstänkt införsel. Det behövs också information till potentiella köpare.

3. Anser ditt parti att djurskyddskontrollerna fungerar?

Vi tycker att våra djurskyddskontroller överlag fungerar bra. Vid brott mot djur har vi infört skärpta straff och ett mer effektivt sanktionssystem vilket gör att kontrollmyndigheterna nu kommer att ha fler verktyg i sitt arbete.

De fungerar i många avseenden bra, men det finns variationer vad gäller likvärdigheten, som bland annat beror på olika resurser och hur arbetet organiseras. Vi vill se en större likvärdighet över landet.

Nej. Det behövs bättre kontroll både i Sverige och i övriga EU-medlemsstater. Vi vill att EU:s veterinärmyndighet ska vara "matens och märkningens FBI", med resurser och sanktionsmöjligheter för att se till att medlemsländerna följer regler kring djurskydd och livsmedelssäkerhet.

4. Det finns stora djurskyddsbrister för fiskar i svensk produktion. Hur vill ditt parti stärka fiskars djurskydd?

Djurskyddslagen gäller alla djur som hålls i fångenskap inklusive vattenbruksdjuren. Vi tror på att fylla de kunskapsluckor som finns med hjälp av forskning.

Vi har i dagsläget inga förslag på området, men om det finns allvarliga brister bör det undersökas hur de kan åtgärdas. Det är viktigt att fiskarna hålls i en god djurmiljö.

Alla djur i fångenskap ska garanteras ett värdigt liv och en anständig död. Det gäller även odlad fisk. De metoder som används behöver vara skonsamma och ta hänsyn till hur fisken påverkas.

KRIST-DEMOKRATERNA

Magnus Oscarsson
ledamot i miljö- och
jordbruksutskottet.

CENTERPARTIET

Ulrika Heie,
ledamot i miljö- och
jordbruksutskottet

VÄNSTERPARTIET

Elin Segerlind, miljö-
politisk talesperson

MILJÖPARTIET

Elisabeth Falkhaven,
djurpolitisk
talesperson

SVERIGE-DEMOKRATERNA

Yasmine Eriksson,
djurskyddspolitisk
talesperson

- Smuggelhundar.
- Likrikta djurskyddet inom hela EU och framför allt se till att alla länder även kontrollerar att kraven följs.
- Djurtransporter, särskilt transport av slakt-djur eller vid smuggling av djur, riskerar att förorsaka djur onödigt lidande.

- Begränsa djurför-söken. Sverige ska bli världsledande inom alternativa metoder.
- Förändra andra EU-länders alltför låga miljö- och djurskyddskrav. Bland annat att skydda djur under transporter inom EU.
- Stärka arbetet för utrotningshotade djur.

- Avveckla pälsdjurs-farmning.
- Handlingsplan för övergång till djurfri forskning och statliga pengar till alternativa metoder.
- Fasa ut burar i ägg-industrin.

- Rätten till naturligt beteende och att djuren behandlas med omsorg.
- Överanvändningen av antibiotika måste minskas.
- Ökad djurhälsa på global nivå.

- Stärka djurskyddet internationellt, dels genom att ställa höga krav inom EU.
- Stoppa den illegala handeln med djur.
- Inrätta nationella djurskyddspoliser som har specialistkunskaper i arbetet med brott mot djur.

Kristdemokraterna ser behov av förstärkta gränskontroller av flera olika anledningar, där smuggling av djur är en.

Öka kunskapen hos Tullverket, stärka samverkan mellan myndigheter, göra det möjligt för veterinärer att anmäla, inrätta ett europeiskt hundregister och se över straffskalan.

Genom att Tullverket skyndsamt tar fram förslag på åtgärder för att begränsa djursmuggling och att även EU gemensamt vidtar åtgärder.

Tullen behöver ökade resurser, alla hundar i EU måste märkas, Sverige bör förbjuda införsel av hel valpkull och hundar ska vara minst åtta månader för att få lov att införas i landet.

Tullverket behöver stärkas. Vid annonsering behövs krav som säkerställer vem som är den faktiska säljaren. Veterinärer måste kunna anmäla. En obligatorisk märkning av hundar i EU och ett EU-gemensamt register.

Nej. Det är för mycket fokus på detaljer i stället för att se till helheten i djurhållningen. Myndigheten borde bättre och snabbare kunna fånga upp allvarliga djurskyddsbrister än att lägga mycket tid på att mäta om båsappar och liggytor håller de exakta mått som krävs.

Ja, i stort anser vi det men vi vill fortsatt se till att mer resurser avsätts till länsstyrelserna, öka kvaliteten i kontrollerna och effektiviseringarna i länsstyrelsens arbete.

Nej. Vi har föreslagit ytterligare 50 miljoner för att stärka tillsynen.

Nej! Det måste upprättas en funktion med särskilt utbildade kontrollanter som kontrollerar djurtransporter på vägarna. Det behövs också kameraövervakning i slakterier för att möjliggöra efterkontroll av förhållanden vid slakt.

Vi vill satsa mer pengar på djurskyddskontroller. De som arbetar med djurskyddstillsyn bör ha yrkeserfarenhet av djurhållning. Vi vill också utreda möjligheterna med ett införande av kroppskameror och/eller övervakningskameror på djurgårdar och slakterier.

Vi har ännu inte börjat titta på denna fråga.

Vi vill gärna ha fler fiskodlingar. Som alltid är det viktigt att djurskyddet följer svensk lagstiftning och att hållbarhet är ett viktig ledord. Svenskt fiske ska vara hållbart.

Vi delar uppfattningen att mer måste göras. Vi vill börja med att förbjuda koldioxidbedövning vid slakt av uppfödda fiskar.

Det är numera väl visat att fiskar kan känna smärta. Nuvarande fångst- och slaktmetoder behöver anpassas utifrån detta. Reglerna måste vara artspecifika och innefatta berikning.

Det pågår forskning på området och vi vill öka det ekonomiska anslaget till Forskningsrådet för att forskningsinsatser ska utökas.

	  SOCIAL-DEMOKRATERNA Malin Larsson, ledamot i miljö- och jordbruksutskottet	 MODERATERNA John Widegren, landsbygdspolitisk talesperson	 LIBERALERNA Jakob Olofsgård, ledamot i miljö- och jordbruksutskottet
5. Anser ditt parti att skyddet för de vilda djuren bör stärkas?	Vi vill hitta lösningar som leder till att människor kan leva och verka på landsbygden samtidigt som vi bevarar en biologisk mångfald. Både skyddsjakt och licensjakt är verktyg i den förvaltningen. Rätten att försvara sina tamdjur ska finnas kvar.	Vilda djur skyddas idag genom bland annat artskyddsförordningen och jaktlagstiftningen. Vi menar att det i grunden är en bra ordning, och vi har i dagsläget inga förslag om att förändra det.	Arbetet för den biologiska mångfalden behöver stärkas. Sammanhängande områden behöver skyddas för att möjliggöra för arterna att sprida sig. Förbättringar för individer av vilda djur behövs, utfodringen anpassas så att födan inte ger dem besvär.
6. EU ska ta fram en plan för utfasning av djurförsök inom vetenskap, regulatoriska tester och undervisning. Vill ditt parti att Sverige tar fram en nationell plan?	Vi ser andra åtgärder som bättre sätt att fasa ut djurförsöken i framtiden.	Ja. Vi anser att Sverige ska utarbeta en strategi för djurfria forskningsmetoder.	Så långt det är möjligt ska alternativ alltid användas. Principen om "replace, reduce, refine" ska vara vägledande. Behövs en konkret handlingsplan för att skynda på det arbetet är vi beredda att göra det.
7. Extremavel drabbar många djur. Hur vill ditt parti se till att lagstiftningen följs och extremaveln stoppas?	Partimotioner från engagerade medlemmar som kräver att det utreds om hundaveln i Sverige är förenlig med djurskyddslagstiftningen har blivit bifallna. Utredningen bör redovisa vilka brister det finns inom hundaveln med förslag på åtgärder som säkerställer djurskyddet.	Lagstiftningen sätter gränser och tillåter inte avel som leder till lidande. Vi menar att kontrollen av efterlevnaden bör fungera bättre, och att arbetet med det bör öka.	Ytterligare insatser särskilt vad gäller att sprida förståelsen bland människor som överväger att skaffa hund. Tydliga regler finns redan. Det behövs också kontroll av att reglerna efterlevs och här behövs bättring.
8. Bör Sverige likt flera andra länder i Europa avveckla sin pälsdjursuppfödning?	Nej. Vi menar att den nya tuffare djurskyddslag som vi nu lagt till riksdagen och som innehåller tydligare krav på naturligt beteende och nolltolerans mot beteendestörningar kommer att ge bättre djurhälsa även för pälsdjur.	Vi har inga förslag om att avveckla uppfödningen av pälsdjur. Dock är det mycket viktigt att uppfödningen sker enligt gällande lagar och regler samt att tillsynen är noggrann och effektiv.	Ja. Minkfarmerna ska avvecklas. Vår motion i frågan ligger på riksdagens bord. Att ta ställning för en avveckling av minknäringen handlar inte om att vara emot djurhållning, utan om djurskydd.

KRIST-DEMOKRATERNA

Magnus Oscarsson
ledamot i miljö- och jordbruksutskottet.

CENTERPARTIET

Ulrika Heie,
ledamot i miljö- och jordbruksutskottet.

VÄNSTERPARTIET

Elin Segerlind, miljö-
politisk talesperson

MILJÖPARTIET

Elisabeth Falkhaven,
djurpolitisk
talesperson

SVERIGE-DEMOKRATERNA

Yasmine Eriksson,
djurskyddspolitisk
talesperson

Nej. Eftersom ingen äger och kan göras ansvarig för hur de vilda djurens välfärd upprätthålls måste svaret bli nej. Men ett sätt kan vara att bättre reglera olika viltstammar med jakt, till exempel sälstammen lider delvis av svält då den är för stor.

Rovdjurspolitiken ska ta mer hänsyn till de människor som bor på landsbygden och de som berörs. En viltmyndighet bör inrättas, som tar över ansvaret för viltvårds- och jaktfrågor från Naturvårdsverket. Det skapar fler och nya möjligheter för nya verksamheter och jobb kring jakt och viltförvaltning.

Ja. Vi anser att 30 procent av vår natur bör skyddas för att bevara arternas livsmiljöer. Vi föreslår också bland annat att förbud mot grytanlagsprov bör införas i den nya djurskyddslagstiftningen och att nuvarande licensjakt på varg bör skrotas.

Ja, vi behöver ett förbud mot handel med levande vilda djur. Vi vill skydda djurens rätt i grundlagen. Vi vill också placera djurskyddsfrågorna – för viltlevande djur såväl som för djur som hålls av människan – under en ny djurskyddsmyndighet.

Vilda djur har i dag ett starkt skydd genom lagar och direktiv. Viltförvaltningen är viktig för att upprätta balans och friska djurstammar genom utfodring, biotopförbättrande åtgärder och reglering av rovdjursstammarna.

Nej. Det finns ett flertal saker att jobba med men har inget politiskt förslag om att fasa ut djurförsök. Vi tror tvärtom att viss forskning på djur kommer att vara nödvändig under överskådlig framtid, främst inom medicin.

Ja, Centerpartiet vill se att en nationell handlingsplan tas fram för djurfria forskningsmetoder och vi förväntar oss att regeringen tar initiativ till en sådan genom uppdrag till berörda myndigheter.

Ja. Vi vill att Sverige redan nu tar fram en handlingsplan för att fasa ut djurförsök.

Ja. Vi driver att Sverige ska ta fram en nationell plan för övergång till djurförsöksfri forskning och handlingsplaner för att minska antalet djurförsök inom olika forskningsområden.

Enligt svensk lag är det redan förbjudet att utföra djurförsök om fullgoda alternativ utan inblandning av djur existerar. Användandet av djurförsök ska minimeras så långt det är möjligt genom att ta fram alternativa metoder.

Länsstyrelserna behöver prioritera kontrollerna, med beaktande att inte bara kontrollera registrerade uppfödare vilket riskerar en ökning av illegalt uppfödda/importerade hundar med de egenskaperna.

Vi står bakom djurskyddslagen att avel som kan medföra lidande och skada är förbjuden. Det är viktigt att det regelverk som finns upprätthålls, att kontrollmekanismerna fungerar och att berörda myndigheter har tillräckliga resurser.

Vi vill att det tas fram reglering för hundavel för att förhindra att defekter tillåts. Vi vill även att kontrollen av valpar vid försäljning skärps.

Rapporteringsplikt bör införas för veterinärer gällande ärftliga defekter hos sällskapsdjur, förlösnings-svårigheter, andningsproblem och liknande defekter. På EU-nivå måste regler mot avel som kan medföra lidande för djuren införas.

Det är viktigt att djurskyddslagen efterlevs. Därför är det viktigt att länsstyrelserna ges möjlighet att göra de djurskyddskontroller som behövs. Vid brott mot djurskyddslagen kan sanktioner eller straff utdömas.

Nej. Pälsdjursuppfödningen är sannolikt den mest kontrollerade och beforskade djurhållning vi har i Sverige. Att avveckla god svensk minkproduktion kommer att ge ett ökat djurlidande globalt.

Nej. Centerpartiets inställning är att pälsdjursuppfödning ska finnas. Ett förbud i Sverige skulle flytta produktionen utomlands med ännu sämre djurskydd och avvikande djurskyddskontroller.

Ja, att föda upp djur för deras päls tillhör det förgångna. Uppfödningen är förenad med stora brister för djurvälståndet och kan i många avseenden anses avvika från djurskyddslagen.

Ja, all pälsfarmning inom EU, inklusive Sverige, ska avvecklas omedelbart. Djuren får inte utlopp för naturliga beteenden som de enligt djurskyddslagen har rätt till och covid-19-pandemin har även blottlagt pälsfarmningens risker för människan.

Det bör marknaden själv reglera. Det är viktigt att även pälsfarmerna lever upp till djurskyddslagen, därför vill vi att forskning och studier görs på minkars behov och beteenden i fångenskap för att säkerställa just det.

	9. Anser ditt parti att samtliga svenska kor även i framtiden ska ha rätt att beta utomhus?	10. Vilka delar av EU:s djurskyddsregler anser ditt parti behöver förbättras?
	Kor som går ute och betar på sommaren blir friskare än de som står inne. Samtidigt kan beteskravet innebära en ekonomisk belastning för djurhållare. Vi vill modernisera regelverk och göra dem smartare så att det blir enklare för företagen att leva med de regler vi har, utan att kraven på djurskydd eller kvaliteten i djurhållningen urholkas.	Vi vill agera kraftfullt i EU för högre djurvelfärd och djurhälsa, bland annat hårdare krav på transporter. Vi har föreslagit en maximal tidsgräns på åtta timmar för transport av tamdjur. För sjöfartstransporter av djur har vi föreslagit en tidsgräns på 24 timmar. Vi vill gärna se att fler EU-länder också höjer sina ambitioner på djurskyddsområdet.
	Nej. Vi vill se en flexiblere beteslagstiftning, där djurägarna i högre grad får styra när djuren ska beta. Vi menar att det i många fall kan leda till högre djurvelfärd än vad fasta krav om bete utomhus leder till.	Vi vill framför allt att resten av EU ska komma ikapp den svenska djurskyddslagstiftningen. Vi vill se kortare tider för transporter, och fler kontroller av att reglerna efterföljs. Antibiotikaanvändningen bör minskas.
	Att korna går ute är en konkurrensfördel för svenska mejeriprodukter. Forskningen pekar på att betande kor ger mer mjölk, är friskare och behöver mindre antibiotika. Betet håller också landskapet öppet och bidrar till den biologiska mångfalden.	Djurskyddslagstiftningen behöver ses som en helhet. Det räcker inte med bra regler, det behövs också en tillsyn som säkerställer att reglerna efterlevs. Men för att peka ut två saker arbetar vi med de frågor som rör djurtransporter och antibiotikaanvändning.
	Nej. I moderna stallar kan djurvelfärden bli minst lika god som om djuren tvingas ut. Ett borttaget krav skulle berättiga svenska mjölkbönder samma ersättning för att hålla djur på bete som deras europeiska kollegor.	Vi ser djurvelfärdsbrister vid långa transporter. Svenska djurhållare har en konkurrensnackdel mot europeiska kollegor genom både andra krav, men även att gemensamma regler inte uppfylls i lika hög grad i andra länder. Kupering av grisar är ett tydligt exempel.
	Vi vill se ett flexibelt beteskrav som garanterar djuren en god välfärd, men inte sätter byråkratiska käppar i hjulet för bonden. Vi ser över regelverket för att ta bort orimligheter. Det kan vara att på prov undanta stora lösdriftshallar om djurvelfärden inte försämras.	Vi har bland annat lagt fram förslag om ett globalt Parisavtal för antibiotikaresistens med bindande reduktionsmål för varje land, att stärka skyddet för djur under transporter inom EU och ett EU-gemensamt grundregelverk för en djurvelfärdsmärkning.
	Ja. Forskning visar att kor på bete har ökad välfärd, bättre hälsa, färre skador, högre fruktsamhet och mindre behov av antibiotika än kor som hålls inne hela året. Det finns således även ekonomisk vinst med kor på sommarbete och för kor i lösdrift.	Ett regelverk som motverkar de mest intensiva och industriella djuruppfödningarna och strävar mot ökad produktion av växtbaserad mat. Djurtransporterna måste bli färre och kortare och lokala och mobila slakterier utvecklas i högre grad. Plågsamma bedövningsmetoder vid slakt såsom koldioxidbedövning av grisar bör förbjudas och den generella djurvelfärden bör stärkas.
	Ja! Vi vill införa ett investeringsstöd som påskyndar omställningen till lösdrift även på mindre mjölkgårdar. Vi vill också stimulera till ökad betesdrift, utöver lagkravet, och därför införa en djurvelfärdsersättning för bete.	Bland annat att sanktionerna mot medlemsländer som bryter mot EU:s djurskyddslagstiftning måste skärpas, att åtta timmar ska vara absolut maxgräns för djurtransporter och att djurplågeri i form av till exempel stympning, tjurfäktningar och tvångsmatning av gäss för gäsleverproduktion stoppas.
	Ja. Vi har tidigare föreslagit att kompensera lantbrukarna för de merkostnader som betet medför, men i dagsläget godkänns en sådan ersättning av EU.	Sveriges djurskyddslagar bör vara minikrav i hela EU. Likt i Sverige behöver obedövad slakt bli förbjudet i hela EU. Vi motsätter oss långa transporter av levande djur för slakt både till och från Sverige men också från EU-länder till tredjeland.

Alla kor ska ha fortsatt rätt till sitt sommarbete. Ett av flera krav Djurskyddet Sverige har.

Foto: iStock

DET HÄR VILL DJURSKYDDET SVERIGE SKA SKE

Ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Det är Djurskyddet Sveriges vision. Så här vill de via konkreta förbättringar att visionen förverkligas.

Vi kikade i Djurskyddet Sveriges principprogram för att se vad de anser bör göras i några av de frågor vi ställt till partierna i enkäten.

Djurskyddskontrollerna: Myndigheterna måste ges tillräckliga resurser för att kunna utföra kontroller så att anmälningar följs upp och det förebyggande arbetet stärks. Samarbetet och informationsutbytet mellan länsstyrelsen och andra kontrollorgan, som certifieringsföretag och djurorganisationers egna kontroller, måste förbättras.

Fiskar: En av de djurarter som ännu inte fullt ut erkänts som kännande varelser med rätt till god djurvälstånd, så första kravet är att erkänna dem som kännande varelser. Uppfödda fiskar ska skyddas av artspecifik lagstiftning på samma sätt som fåglar och däggdjur. Om artspecifik kunskap och lagstiftning saknas för en fiskart ska det inte vara tillåtet att föda upp den i Sverige. Kunskap om fisk ska inkluderas i alla utbildningar som leder till arbete med djur. Koldioxidbedövning bör förbjudas och nya bedövningsmetoder införas. Lagstiftare och myndigheter ska använda korrekta begrepp, inte ord som "odlad" fisk utan begreppet "föda upp" som beskriver vad det

handlar om bör användas. Fiskar ska börja räknas i individer och inte i ton.

De vilda djuren: Ett resonemang förs kring att dessa djur oftast förekommer i ett "ekologiskt sammanhang, där de är en del av ett ekosystem" vilket innebär att de inte ses som individer. "Alla regelverk kring jakt måste i första hand utgå från de enskilda djurens biologi och välfärd, inte endast från ett ekosystemperspektiv". Det enda skydd de vilda djuren har idag är "jaktlagstiftningen där ansvaret läggs på jägarna i allmänna skrivningar som säger att jakten skall bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara". Men vilda djur har ett egenvärde och är inte främst en resurs för människan att bruka.

Djur som används i djurförsök: Målsättningen är att "alla för djuren plågsamma djurförsök ska kunna ersättas med djurfria metoder, utan att den vetenskapliga kvalitén sänks. För att detta ska bli möjligt måste forskning om djurfria metoder prioriteras och medel till sådan forskning utökas". En nationell plan för utfasning ska tas fram. En etolog ska vara knuten till varje försöksdjursanläggning och en etolog

ska också vara ansvarig vid varje djurförsök. Djuren som används i försök ska ha samma rätt som sällskapsdjur av samma art att kunna röra sig obehindrat och få berikning.

För de fyra sista frågorna är svaren: Kor och nötkreatur ska ha rätt till sommarbete. Myndigheternas arbete mot extremavel måste intensifieras. "Rasrelaterade hälso- problem måste sluta normaliseras och begreppet 'normalt för rasen' utgå." Renrasavel får aldrig premieras högre än hälsa hos djuren. En ras för vilken hälsoproblemen är för utbredda och den genetiska variationen för låg behöver åtgärdas med hjälp av korsningsavel.

Minkuppfödning för pälsproduktion ska förbjudas. I EU bör en särskild kommission utses med ansvar för djurskyddsfrågor, djurskyddslagstiftningen bör utökas till alla djur som hålls av människor. Inget ekonomiskt stöd bör ges till djurhållning som bidrar till att djur far illa.

– Dessa ställningstaganden vi gjort är absolut nödvändiga att förverkliga om Sverige och EU ska kunna påstå att vi har ett gott djurskydd, säger Åsa Hagelstedt, generalsekreterare Djurskyddet Sverige. ✕

Så lyftes djurskyddet i riksdagen

En ny djurskyddslag trädde i kraft. Flera utredningar tillsattes. Beslut om obligatorisk id-märkning och registrering av katter togs. Ett axplock av de senaste fyra årens alla djurskyddspolitiska händelser.

Förslaget att ta bort den obligatoriska förprovningen är ynkligt, skamligt och jag tycker att ni ska skämmas. Den är en grundbult i svenskt djurskydd. Djurskydd handlar om att förebygga”, sa Magnus Manhammar (S) den 24 april 2019.

Det kan ha varit mandatperiodens mest intensiva debatt i kammaren. Tillsammans med Vänsterpartiets Elin Segerlind och Miljöpartiets Elisabeth Falkhaven förde Manhammar fram vikten av att den obligatoriska förprovningen av djurstallar behålls. Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna ville att den skulle slopas, med argument som att ”Inget är viktigare för en djurägare än att säkerställa en god hälsa för sina djur. Ingen bygger fel med vilje och det som är byggt måste besiktigas innan djuren flyttar in. Vi tror på lantbrukaren! Vi tror på byggherren!”.

Magnus Oscarsson (KD) sa att vi skulle tacka våra svenska bönder och minska deras regelbörda.

– Funktion och djurvälstånd ska vara i fokus, helt i linje med Livsmedelsstrategin, betonade han och underströk att det var ”jättebra att vi får ta bort en lag från 1973” som bara fyller på det stora antal regler svenska lantbrukare behöver hålla reda på. 184 ledamöter röstade för att slopa

förprovningen och 124 emot. Riksdagen tillkännagav för regeringen att den skulle verka för att slopa den obligatoriska förprovningen. Men därefter har inte så mycket hänt och enligt de förprovningsskontrollanter på länsstyrelserna som redaktionen talat med har arbetet att granska ritningar fortsatt.

Mandatperiodens första del präglades av fördröjd regeringsbildning. Efter flera talmansrundor kunde Socialdemokraterna bilda regering. Periodens mellersta del präglades av pandemin. Världen blev varse hur osund djurhållning får konsekvenser

i form av nya smittor. En utredning om djurhållning ur zoonosperspektiv tillsattes, vilken utmynnade i sju förslag, där ett var att ta med smittskyddsaspekter vid obligatorisk förprovning av djurstallar.

Den nya djurskyddslagen trädde i kraft 2019 och innehöll flera förbättringar, som en ny definition av naturligt beteende och förbud mot sjölejon och elefanter på cirkus. Dock ingick varken förbud mot att använda levande grävling vid grytanlagsprov eller förbud mot minkuppfödning. Utredningar tillsattes.

2020 konstaterades att grävlingen utsat-

Voteringsresultat	
Ja	188
Nej	105
Avstår	0
Frånvarande	56

Obligatorisk id-märkning & registrering av katter klubbade.

tes för påtaglig risk för lidande och en utfasning på fem år föreslogs från utredande myndigheter.

Minkuppfödningen var i fokus hela mandatperioden. De landsbygdsministrar som fick frågan om de tänkte avveckla eller utreda hur en avveckling av svensk pälsdjursuppfödning kan ske svarade att det inte var aktuellt med avveckling. Först när minkuppfödningen av smittskyddsskäl fick avelsstopp under 2021 upphörde verksamheten temporärt. Nu är den i gång igen.

Inga avgörande politiska beslut som rejält höjt fiskars djurskydd har fattats under mandatperioden.

De beslut som fått mest positiv uppmärksamhet från djurskyddshåll rör straff respektive katter. I februari i år beslutades att den nya brottskategorin grovt djurplågeri med straffskala fängelse i minst sex månader och max fyra år ska införas.

Obligatorisk id-märkning och registrering av katter röstades igenom en månad senare. Debatten hölls i skuggan av invasionen av Ukraina och flera ledamöter inledde sina anföranden med att ge sitt stöd till Ukraina och understryka vikten av att vi i Sverige har ett demokratiskt statskick som gör det möjligt att fatta beslut i demokratiska forum. En ordning att värna om. Vid omröstningen stod det klart att 188 ledamöter röstade för och 105 emot. 56

ledamöter var frånvarande. KD, C och M som röstade nej hade velat se en frivillig märkning istället.

Mandatperiodens sista del pågår fortsatt i skuggan av invasionen av Ukraina. I vårändringsbudgeten avsattes 53 miljoner kronor för kontroll av de sällskapsdjur som kommer från Ukraina. Två krispaket, först ett till gris- och fjäderfäproduktionen, och därefter ytterligare ett till fjäderfä-, gris-, mjölk-, nöt-, får- och getsektorn på sammanlagt 1,89 miljarder kronor har avsatts senaste året.

I maj i år beslutade riksdagen med stöd av KD, C, M och SD att uppmana regeringen att sänka den svenska vargstammen till 170 individer, från tidigare 170–270 individer. Regeringen har tillsatt en utredning för att se vilka konsekvenser det kan få.

Under den fria motionstiden har totalt cirka 500 djurskyddsförslag lämnats i riksdagen. 2018/19 kom cirka 70 yrkanden, varav ett, slopad förprovning av djurstallar, blev ett tillkännagivande. 2019/20 kom cirka 80 yrkande och 2020/21 kom 180. Alla avslogs. 2021/22 kom cirka 200 yrkande varav fem blev tillkännagivanden: tre om att stävja hundsmuggling, ett globalt avtal om antibiotikaanvändning och att verka för att förbudet mot att kupa svansar följs i EU. ✕

Besvikelser och framgångar

Fyra år har gått sedan förra riksdagsvalet. Vilka var de viktigaste djurskydds-politiska framgångarna och motgångarna? Vi frågade två ytterst djurskyddskunniga: Gunnela Stähle med lantbruksdjur som specialitet och Karin Gabrielsson Morton med försöksdjur.

– Den nya djurskyddslagen som trädde i kraft 2019, och klubbades 2018, är en framgång. Nu gäller att lagen översätts till djurskyddsföreskrifter. Den viktigaste framgången är beslut om märkning och registrering av katt-er. Jag var med på kampanjen 2005. Trägen vinner. Och strängare straff för brott mot djur var också en framgång, säger Gunnela Stähle, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige och ordförande i Vi Konsumenter.

– Stor besvikelse är att landsbygdsministern och Jordbruksverket inte backade för att inte tillåta avvänjning av smågrisar vid 21 dagar. Nu gäller att modiga politiker inför förbud mot minkuppfödning och höns i bur. Jag känner stor oro för svenska kors rätt till bete och förprovningen av djurstallar, när borgerligheten vill ändra djurskyddsförordningen, säger Gunnela Stähle.

Vilka är de viktigaste förändringarna genom politiskt fattade beslut sedan valet 2018 i frågan om att ersätta djurförsök, Karin Gabrielsson Morton, sakkunnig hos Forska utan Djurförsök?

– Att det framgår i den forskningspolitiska propositionen att ”Sverige kan bli världsledande inom alternativa metoder...” Detta är en viktig politisk signal, som nu måste backas upp med konkreta satsningar. Att 3R-Centret fick fortsatt finansiering är en annan viktig sak.

Vilka politiska beslut saknas i frågan om att ersätta djurförsök?

– Konkreta satsningar för att kunna ersätta fler djurförsök. Det handlar bland annat om att tredubbla dagens blygsamma 3R-anslag till Vetenskapsrådet, samt att specifikt öka finansieringen till forskning för att ersätta djurförsök, det vill säga Replace av de tre R:n. ✕

Tre landsbygdsministrar och en näringsminister

– vad har det betytt för djurskyddet?

Sällan har det yttersta politiska ansvaret för svenskt djurskydd växlat mellan så många ministrar under en mandatperiod. Är det dags att inrätta en djurskyddsminister? Vi frågade en av landets främsta experter på djurskyddsregelverk.

Efter riksdagsvalet i september 2018 fortsatte den sittande landsbygdsministern Sven-Erik Bucht (S) på sin post. Han lämnade över till Jennie Nilsson (S) i januari 2019 och när hon återgick till att vara riksdagsledamot i juni 2021 övertog näringsminister Ibrahim Baylan (S) landsbygdsfrågorna, där djurskyddet är en del, fram till den 30 november 2021 då nuvarande landsbygdsminister Anna-Caren Säterberg (S) tillträdde.

– Det är svårt att säga vad fyra olika ministrar betytt i praktiken för djurskyddet, eftersom arbetet framåt oftast utförs av regeringens tjänstemän. Ministern skriver inte propositioner och förslag, utan det gör en stab hos regeringen, säger Frida Lundmark Hedman, doktor i husdjursvetenskap vid SLU.

De många ministerbytena ger dock intryck av att det inte är den mest eftertraktade posten i regeringen, tillägger hon.

– När vi inte ens hade en enskild landsbygdsminister utan det var näringsministern, med alla andra stora frågor en sådan har på sitt bord, som skulle ansvara för djurskyddsfrågorna så – även om det kanske inte är så – sänder ju regeringen signalen att djurskyddet inte står så högt på agendan. Samtidigt har flera stora lagändringar beslutats under mandatperioden: Grovt djurplågeri och id-märkning och registrering av katt. En ny djurskyddslag trädde i kraft. Kanske kunde det gått fortare om det varit mer kontinuitet på det

politiska planet, för det tog ju otroligt lång tid att besluta om den nya djurskyddslagen. Utredningen presenterades 2011 och vi väntade på en proposition men det kom ingen förrän 2018.

Allt fler vill se en djurskyddsminister. Djurskyddet Sverige har det som ett krav. Vad hade det betytt för djurskyddet?

– Då hade det funnits en minister som hela tiden fört upp djurskyddet i ljuset. Ministern hade inte behövt prioritera mellan alla andra frågor. I dag kan djurskyddsfrågorna lätt drunkna med tanke på läget i världen och diskussionen om svensk livsmedelsproduktion, där ju djurskyddet visserligen är en viktig del, men inte i fokus. En djurskyddsminister hade kunnat ge djurskyddet allt fokus.

Och fokusera på djurskyddet för alla djur.

– Djurskydd och välfärd för djurparksdjur eller sällskapsdjur diskuteras sällan i riksdagen i dag. Fokus ligger på lantbruksdjuren. Att djurskyddsansvaret finns hos landsbygdsministern bidrar till ett produktionsdjursperspektiv, säger Frida Lundmark Hedman, som nämner fler förklaringar till varför lantbruksdjuren får mest fokus: EU-lagstiftningen rör främst dessa djur och lantbruksdjuren får regelbundna djurskyddskontroller, medan sällskapsdjuren får det först efter anmälningar.

Men hon ser också risker med en djurskyddsminister.

– Det får inte bli så att man tänker att nu är det klart. Nu har vi tillsatt en djurskyddsminister. Nu lugnar vi opinionen. Resurser och en bra tjänstemannastab på regeringskansliet måste följa med annars riskeras att det inte kommer att hända så mycket på djurskyddsområdet. Det är ju inte ministern i sig som driver alla djurskyddsfrågorna, säger hon och berättar att just nu har exempelvis Jordbruksverket flera föreskrifter som ligger i pipeline för att uppdateras och förbättras.

– Men de behöver resurser för att göra det. Länsstyrelserna, där vet vi ju efter att läst den senaste statistiken över djurskyddskontrollerna 2021, att de inte alls lever upp till målet om att produktionsdjuren ska få kontroll i snitt vart tionde år. Så om man ska fundera över var det är bäst att lägga resurserna, om man nu fått välja, så är det kanske ändå bättre att lägga dem på de som i dag jobbar med djurskyddsfrågor i praktiken.

Tidigare fanns ett landsbygdsdepartement. I dag ligger djurskyddsfrågorna på näringsdepartementet. Det sänder också signaler.

– Djurskyddet, som rent politiskt inte är en jättestor fråga i dag, tyvärr, hamnar i ännu större konkurrens med alla andra stora internationella och nationella ämnesområden som tas upp på näringsdepartementet. Signalen blir att man marginaliserar djurskyddsfrågorna genom att placera dem där. Indirekt blir det ju de som äger djuren som är i centrum på ett näringsdepartement. Ägarnas perspektiv på

Anna-Caren Säterberg (S),
sittande landsbygdsminister.

Ibrahim Baylan (S) näringsminister
med landsbygdsansvar under 2021.

Jennie Nilsson (S) lands-
bygdsminister 2019–2021.

Sven-Erik Bucht (S)
landsbygdsminister till 2019.

djurskyddet blir styrande. Det behöver inte gå stick i stäv med djurens intresse, många djurhållare vill ha så bra djurvälstånd för sina djur som möjligt, men fokuset ändras.

Flera av de politiska partierna är ganska osynliga i djurskyddsfrågor.

– Miljöpartiet sticker ju ut lite för de har skrivit ett djurpolitiskt program. Men annars är det få partier som i stort driver på, utan det blir ofta enskilda politiker som är särskilt intresserade av djurskydd – oavsett vilken politisk färg de har. Ett tag fanns det en djurpolitisk grupp i riksdagen som drevs av Jens Holm Vänsterpartiet och Sofia Arkelsten Moderaterna. Det visar tydligt att i många partier drivs djurskyddsfrågorna på personnivå, inte på partinivå. Det är en svaghet, tycker jag. Inom andra politik-områden, som vård, skola och omsorg, har partierna en tydlig väg fram som de vill gå. Men inom djurskydd upplever jag att det blir väldigt personberoende, om de har en person som är intresserad av djurskydd eller inte. Ibland blir det ganska uppenbart när de inte har det, säger Frida Lundmark Hedman och betonar att djurskydd är ett komplext område.

– Du lär dig inte det på en kvart. Ibland när jag ser riksdagsdebatterna via webb-tv så kan jag bli lite beklämd för att kunskapsnivån på vissa av dem som på något sätt är talespersoner i djurskyddsfrågor är ganska låg. Saker sägs som inte är faktamässigt korrekta. Det är ganska sorgligt, för det är trots allt kring de här debatterna som det sedan fattas beslut. Jag tycker att man har en skyldighet som politiker att förse sig med korrekt bakgrundsinformation. Det har varit lite så och så under den här perioden.

En av de debatter där detta blev tydligt var den om slopad förprovning vid ny-, till- och ombyggnad av djurstallar som hölls 2019.

– Det ledde till att riksdagen fattade ett inriktningsbeslut, att regeringen ska se över om inte förprovningen ska tas bort ur djurskyddsförordningen. Nu har det tack och lov inte hänt. För det var så märkliga argument och sakfel i den debatten att den bitvis nästan var plågsam att lyssna på, säger hon och tillägger att det finns flera politiker som lägger ner mycket tid och kraft på att läsa på, säger hon.

Just nu ses djurskyddslagstiftningen

inom EU över. Det kommer att påverka svensk politik.

– Bland annat har EU-kommissionen lovat att den ska driva igenom ”End the Cage Age”. Det kommer att innebära att våra uppbundna mjölkkor och burhållna värphöns hamnar under lupp. Det finns en stor chans att våra svenska politiker inser att det börjar röra på sig ute i Europa. Vi brukar ju skryta med att Sverige har så bra djurskydd och EU borde gå efter oss men i det här fallet när det är EU som driver frågan så är det viktigt att vi inte hamnar på efterkälken.

Hur ska fler politiker börja brinna för djurskydd?

– Antingen måste det komma inifrån, att jag som politiker vill driva frågan och då måste jag ha fått insikten, känslan och kunskapen någonstans ifrån, eller så måste trycket utifrån vara så stort att politikern känner att de här frågorna måste jag driva för att få röster. I första fallet behöver vi redan i skolan lära alla barn hur det exempelvis ser ut inom matproduktionen, på en djurpark och vad etologi är. I det andra ligger det på oss utanför politiken att skapa opinion som politikerna fångar upp. ✕

Tre djurskyddare och en glad goldenretriver på väg till näringsdepartementet för att stoppa kattastrofen hösten 2021.

Emma Lennartsson och Tilde Norman.

Politisk påverkan med paus för pandemi

Debattartiklar, uppvaktning av politiker, namninsamlingar, remissvar, kampanjer, seminarium – den politiska påverkan från Djurskyddet Sverige har skett på flera fronter.

Absolut störst uppmärksamhet av Djurskyddet Sveriges påverkansinsatser har kampanjen Stoppa Kattastrofen fått. Den gjordes av PR-byrå New Normal och vann flera priser.

– Vore det inte kul om hunden, kattens bittra fiende, ledde kampen för katters rättigheter? tänkte vi. Att filmen sedan blev som den blev, med kändishundar som intervjuades, var en blinkning till en typisk ”kändisar samlas för att starta ett upprop om viktiga frågor”-filmen som vi tänkte skulle göra att hundarnas prat kändes lite verkligare, säger regissören Hannes Tomani.

Filmen spreds genom att personer delade den på sociala medier. Till kampanjen kopplades en namninsamling som fler än 40 000 människor skrev under. I september 2021 överlämnades dessa till Per Callen-

berg, statssekreterare hos näringsminister Ibrahim Baylan, och dagarna innan riksdagsdebatten hölls i februari 2022 samlades hundar och människor på Mynttorget och demonstrerade en sista gång för katters rätt att id-märkas.

Mer traditionella sätt att påverka politiskt är seminarier. Inför de i Almedalen som gick på djupet i frågan om fiskars bristande djurskydd slöt Djurskyddet Ungdom upp och tillverkade plakater i fiskens form där de klistrade fast olika skrämmande fiskfakta. Som ”Visste du att fiskar är kännande var-elser – ändå drar vi upp dem med krokar i munnen”. Smuggelhundar, den viktiga betesrätten för kor och den oetiska aveln av sällskapsdjur har också tagits upp.

Att inför en ny lagstiftning uttrycka vilka risker man ser med förslaget eller vad som saknas via remissvar är ett annat sätt att på-

verka. De senaste fyra åren har de handlat om utsättning av fåglar för jakt och djurhålsolagstiftningen. För att bara nämna några.

Debattartiklar är ett sätt att visa var man står – och vad man anser behöver göras. Stoppa marknader där levande djur säljs ihop med kött och avskaffa minkuppfödning är två av flera frågor där Djurskyddet Sverige profilerat sig.

– Vi har aldrig uppnått så stora påverkansframgångar som under de senaste fyra åren. Att obligatorisk märkning och registrering blivit verklighet är nog vår organisations största framgång. Straffen för djurplågeri skärptes, nya föreskrifter om katt kom och vi stoppade dåliga förslag både från Jordbruksverket och i de djurför-söksetiska nämnderna. Samtidigt är arbetet bakom något som tagit mycket längre tid än just denna mandatperiod, säger general-sekreterare Åsa Hagelstedt. ✕

1**LÄS PÅ**

Partierna presenterar sina ståndpunkter i partiprogrammen som finns på partiernas hemsidor. Se debatter via riksdagens webb-tv. En genväg till tio aktuella djurskyddsfrågor finns på sidorna 10-14. Fullängdsvaren ligger på webbtidningen. Enskilda riksdagskandidater svarar på var de står i mink- och betesfrågan på djurskyddet.se Läs och sprid!

2**FRÅGA**

Ring eller mejla partierna, både på lokal och nationell nivå, och fråga hur de tänker arbeta med de djurskyddsfrågor som är viktiga för dig. Kontaktuppgifter hittar du på respektive partis hemsida.

SÅ DRIVER **DU** FRAM DJURSKYDDSFRÅGORNA I VALRÖRELSEN

Vill du på demokratisk väg påverka politikerna att lyfta upp djurskyddet i debatten? Få fler att se hur de kan förbättra för miljontals djur? Här är fem tips på vägen!

Text Katarina Hörlin **Foto** iStock **Tips** Några råd kommer från Ingemar Rosberg, som länge varit ideellt engagerad, bland annat i Jaktkritikerna och studiecirkeln Våra djur. I augusti hoppas han kunna arrangera en utställning i Borås Kulturhus med partienkäter i djurvälfräds- och miljöfrågor.

3**BESÖK VAL-STUGORNA**

Ge dig in i debatten med de partipolitiska representanterna. Välj ut ett par frågor som du brinner för extra mycket och prata med parti-representanterna på plats om hur de ställer sig.

4**SKRIV**

Påverka både politikerna och läsarna genom att skriva insändare till tidningar om de djurskyddsfrågor du vill ta upp. Sociala medier fungerar också fint, har du Facebook eller Instagram använd dem som dina forum!

5**RÖSTA**

Har du rösträtt i Sverige så är det din demokratiska rättighet att via valsedeln välja de företrädare du anser bäst tar tillvara det du tror på. Värna den rättigheten, långt ifrån alla människor lever i fria demokratiska samhällen, genom att verkligen rösta i valet den 11 september.

Skydda din katt om något händer

Visste du att en tredjedel av Sverige katter lever oförsäkrade? Tillsammans med Djurskyddet Sverige vill vi ändra på det. En kattförsäkring skyddar din katt om något händer. Du behöver inte oroa dig för att betala hela veterinärkostnaden själv – utan din katt får alltid den hjälp den behöver om den blir sjuk eller skadad.

Vilken hjälp ingår i vår kattförsäkring?

- Fri sjukvårdsrådgivning via Djurens vårdguide om vilken vård din katt behöver – som 1177 fast för djur.
- Vi bjuder på 3 gratisbesök per år hos den digitala veterinären FirstVet.
- Samma veterinärvårdsbelopp under hela kattens liv, om den blir sjuk eller skadar sig.

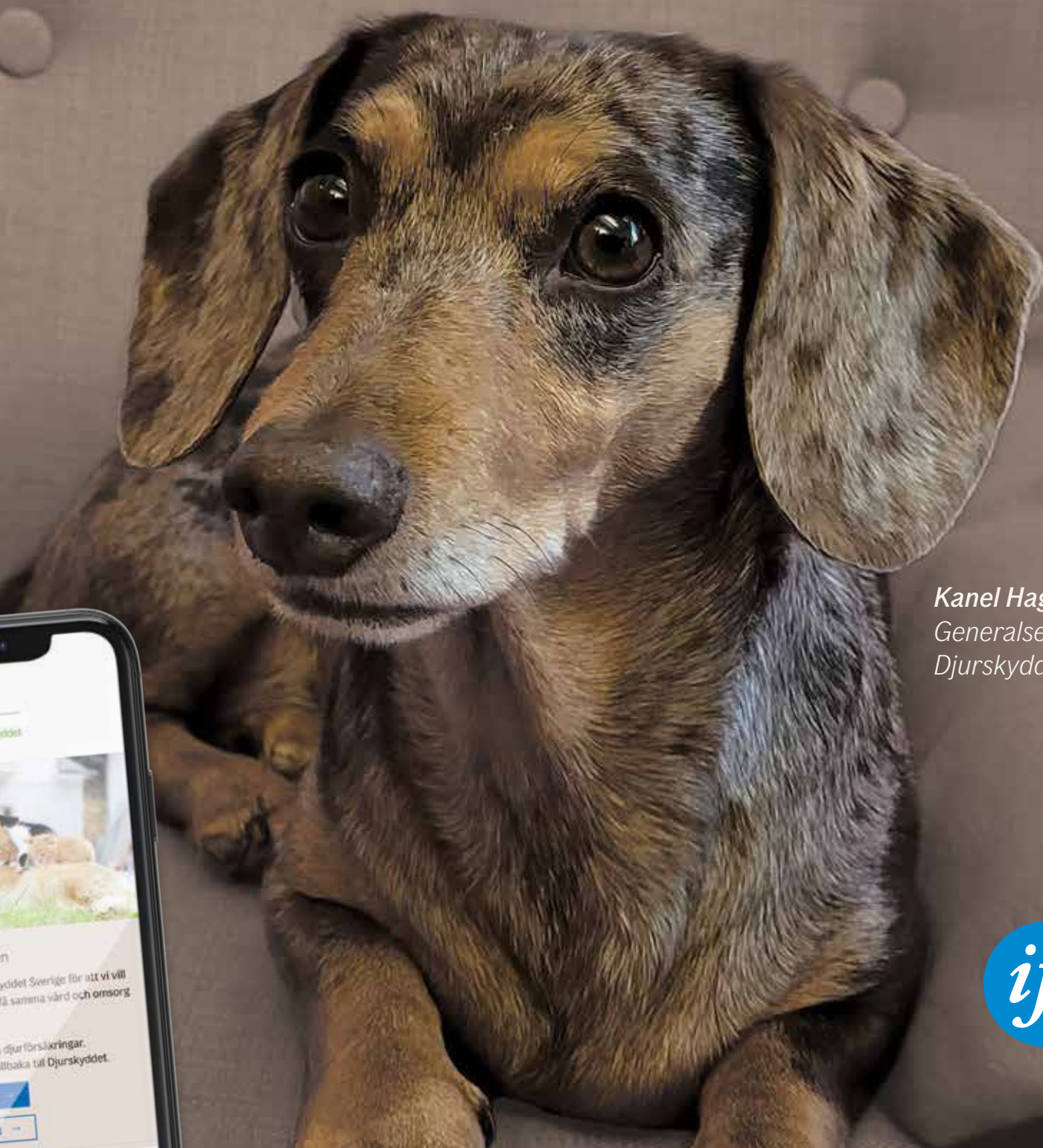
If är stolt samarbetspartner till Djurskyddet Sverige.

Skanna QR-koden eller gå in på if.se/djurskyddet för att läsa mer om vårt samarbete med Djurskyddet och hur enkelt du försäkrar din katt.

*“Fy katten att inte fler
av mina kattkompisar
är försäkrade.”*

*Kanel Hagelstedt
Generalsekretax
Djurskyddet*

INTENSIV STÄMMA MED MÅNGA BESLUT

I maj samlades föreningsombuden i Stockholm för att fira, rösta fram nya stadgar och planera för framtiden.

Åsa Hagelstedt, Linda Maria Vonstad och prisade Åshild Roaldset.

– Jag är så stolt över att vara ordförande för en så viktig organisation, som alltid på demokratisk och laglig väg spelar en så stor roll för så många djur, sa Linda Maria Vonstad, ordförande Djurskyddet Sverige, när hon öppnade förbundsstämman 2022.

31 ombud hade samlats på plats – andra deltog digitalt – i ABF-huset på Sveavägen i Stockholm. Under två intensiva dygn valdes tre nya ledamöter in i styrelsen, samtidigt som Stina Näsström, Sofia Arkelsten och Linnea Stålhandske avtackades.

Ett nytt principprogram antogs, flera ställningstaganden i sakfrågorna är kvar, några nya har tillkommit och hela upp-lägget är nytt.

– Först förklarar vi kort problematiken som finns kring exempelvis ett visst djur-

slag och sedan tydliga krav utifrån problemställningarna, säger Emma Brunberg, sakkunnig hos Djurskyddet Sverige.

Två av de nya ställningstagandena rör EU:s djurskyddslagstiftning och att svenska myndigheter måste intensifiera sitt arbete för att komma till rätta med avelsrelaterade problem hos hundar.

Föreningsombuden fick välja vilka djurskyddsfrågor de ansåg vara viktigast att förbundet driver de närmaste åren. Stoppa minkuppfödningen i Sverige, stoppa extremaveln, bekämpa hundsmugglingen och förbättra slaktmetoderna för gris och fisk hamnade högst.

Den mest känslofyllda punkten på programmet inträffade klockan 15.00 på lördagen. Unisont skar Marie Persson,

Djurskyddet Mälartassen, Eva Norberg, Djurskyddet Sundsvall, Gabrielle Rosendahl, Djurskyddet Västerbotten och Åsa Hagelstedt, generalsekreterare Djurskyddet Sverige upp varsin bit av de fantastiska tårtor dekorerade med affischerna från kampanjerna Stoppa Kattastrofen och Älskade katter märker man.

– Det här kanske bara ser ut som människor som ska äta tårta. Men det är tre kvinnor som arbetat stenhårt för att det skulle bli lag om id-märkning av katt ännu längre än jag gjort. Och så jag, som inte lagt så mycket tid och kraft på någon annan fråga än just id-märkningen av katt under mina snart 14 år på Djurskyddet. Så nog sjutton har vi gjort oss förtjänta av att fira, som Åsa Hagelstedt skrev i sina sociala medier efter träffen.

Snabba ord med nya styrelseledamöterna

Fyra kvinnor som kämpat länge för katters rätt firar.

Hej, Lennart Westman, 58 år, journalist och egenföretagare inom restaurang och handel, samt aktiv i Djurhemsgruppen, vad ser du mest fram emot när du nu blir ledamot i Djurskyddet Sveriges styrelse?

– Jag ser fram emot så mycket! Att få ägna mig ännu mer åt något jag brinner så för, att få lära mig så mycket mer, att

hitta min roll i gruppen och kunna bidra med det jag är bra på; analytisk förmåga, strategiskt tänk, kommunikation!

Vilket intryck har du haft av organisationen hittills?

– Otroligt proffsig! Enorm kompetens, engagemang och empati i alla led!

Du lever med katterna Alex, Sigge och Frans som alla är adopterade från Djurskyddet Bill & Bull i Söderhamn. Genom åren har du varit jourhem åt fler än 30 katter. Vad skulle du ge för råd till alla föreningar som söker fler jourhem, hur ska de locka till sig nya?

– Skapa personliga relationer. Besök hemmen, betona att det är ni som i alla lägen bär ansvar och kostnader, erbjud hjälp vid veterinärbesök, bjud in dem till katthemmet och låt dem träffa andra/varandra och förklara vilken otrolig nytta de gör. Kort och gott, avdramatisera det hela lite och visa att ni bryr er om dem. ✕

Hej, Josefin Liljeqvist, 31 år, som arbetar med att öka djurskyddet inom modeindustrin, bland annat har du skapat skor vars läder kan spåras tillbaka till en enskild gård, vad ser du mest fram emot när du nu går in i Djurskyddet Sveriges styrelse?

– Att vara med och stötta de fantastiska individer som är hjärtat, drivet och själen av Djurskyddet Sverige. Jag hoppas och tror att mina kunskaper från modebranschen kan hjälpa till att påverka för de djur som påverkas av modeindustrin och därmed också av jordbruksindustrin. Allt arbete som handlar om påverkansarbete och hur vi långsiktigt förbättrar djurskyddet ser jag väldigt mycket fram emot.

Vilket intryck har du haft hittills av organisationen?

– Djurskyddet Sverige är en av mina absoluta favoritorganisationer i hur mju-

ka värden och påverkansarbete blandas så förändring verkligen märks för djuren. Det är verkligen en organisation jag sett upp till i flera år, dels för det viktiga arbetet, dels för att organisationen "walk the talk" och driver igenom frågor som känns och gör skillnad – på riktigt. Att nu blivit invald i styrelsen är enormt hedrande, för det är en organisation som är så enormt viktig för djuren, för mig som person men också ett fungerande hållbart samhälle.

Du har två katter, Coco och Charlie.

Du är politiskt engagerad i Liberalerna och sitter i Uppsalas djurförsöksetiska nämnd. Du driver ditt företag JOSEFIN LILJEQVIST och er plattform Responsible Systems. Vilka frågor vill du driva i styrelsen?

– Jag har en passion för djurskydd som är tvärvetenskaplig då djurskydd påverkar nästan direkt eller indirekt alla industrier i hela världen. Djurskydd påverkar samhällen, empati, biologisk mångfald, klimatet och allt däremellan. Så jag ser fram emot att driva frågor som pushar just förändringstankar; hur kommunikation och marknadsföring/PR kan stärka djurskyddet samt förändringsarbeten i form av samarbeten, på både en macro- och micronivå för att få hållbara, effektiva och kännbara resultat för djuren. Frågor som handlar om det lilla i det stora eller det stora i det lilla beroende på hur man ser på det, men allt hör ihop och i min bok så börjar förändring för det stora med djurskydd. ✕

Från norska systerorganisationen Dyrebeskyttelsen Norge hade Åshild Roaldset kommit. Hon höll ett kort föredrag om framgångarna de rönt i Oslo Tingrett som gav dem rätt i att den norska kennelklubben, rasklubbarna för engelsk bulldogg och cavalier king charles spaniel, samt sex uppfödare inte kunde fortsätta aveln av djurskyddsskal. Precis innan hon skulle kliva ner steg Linda Maria Vonstad och Åsa Hagelstedt fram och förärade henne och hennes organisation Årets Djurskyddspris 2022 då den "som första djurskyddsorganisation genom en rättegång testat huruvida oetisk avel är tillåtet enligt nationell lagstiftning, och vunnit! Detta har återupplivat debatten kring extremavel och lett till att positiva förändringar diskuteras både i Sverige och internationellt". ✕

"JAG SKÄMS SOM MÄNNISKA ÖVER ATT VI TILLÅTER DETTA"

Bortom de mest brännande nationella djurskyddspolitiska sakfrågorna pågår ett praktiskt dagligt arbete ute i föreningarna. Vi frågade några av ombuden: Vilka djurskyddsfrågor är viktigast just nu för dig?

Inge Skog, Djurskyddet Snapphanen:

– Att alla tar ställning till frågan: På vilka sätt utnyttjar jag djur? Gör jag det på sätt som ligger i djurens intresse, som de skulle vilja främja och rekommendera?

Carina Nygren Edlund, Djurskyddet Kalmar:

– Inga djur på cirkus och inga minkfarmer i Sverige. Vi ska varken utnyttja djur för att titta på för nöjes skull eller till kläder som är helt onödiga.

Elin Yngvesson, Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping:

– Att föreskriften om att katter inte får föröka sig okontrollerat följs och följs upp av länsstyrelsen. Risker är att folk struntar i att kastrera sina katter om de tänker att det "bara" är en föreskrift, så det är viktigt att kontroller görs. Det kan ju bli så att när lagen om obligatorisk id-märkning och registrering av katter träder i kraft blir det lättare att kontrollera vem som äger de katter, som ständigt får nya kullar. Så länge vi inte vet vem som är ägare är det svårt att få stopp på dem som låter sina katter gå ute okastrerade!

Malin Carlsson, Djurskyddet Strängnäs:

– Avskaffandet av minkfarmarna är den viktigaste djurskyddsfrågan i stort. Lokalt arbetar vi främst med att ta hand om och omplacera herrelösa katter.

Ewa-Britt Gerhardsson, Djurskyddet Ådalen:

– Framför allt är det viktigt att det blir en lag på obligatorisk kastrering för alla katter som hålls ute. Nu är det en föreskrift som säger att katter inte får föröka sig okontrollerat, att kattägaren ska se till att detta inte sker, och som exempel på hur man kan undvika detta ges rådet att man bör kastrera sin katt. Men jag anser att det ska vara obligatoriskt att alla katter som får ströva fritt ute ska kastreras. Alltså att det blir lag på kastrering för alla utekatter. Det skaver också mycket att Sverige fortfarande tillåter minkuppfödning. Vem köper och vill ha en päls som kostat så mycket lidande för djuren år 2022? Jag skäms som människa över att vi tillåter detta.

Hanna Johansson, Djurskyddet Vilsna tassar Hällefors:

– För oss lokalt är det främst vårt nya katthem och alla frågor som finns kring att starta det. Det har varit en väldigt lång väg dit men nu äntligen är nästan allting på plats. Det är mycket arbete som återstår ännu men vi närmar oss invigning!

Nanette Nygårds, Djurskyddet Dalarna:

– Det finns så många akuta frågor men det är viktigt att det blir påföljder för dem som inte följer föreskriften att se till att deras katt inte kan föröka sig om den släpps ut. Annars kan vi invaggas i en falsk trygghet om vi har fina föreskrifter, men följs de inte så tjänar det inte någonting till för djuren som de är till för att skydda. Sedan ser jag stora utmaningar vad gäller den oetiska aveln, det måste bli ett stopp.

Susanne Stenvall & Gabrielle Rosendahl, Djurskyddet Västerbotten:

– Hur man kontrollerar att föreskrifterna om att katter inte får föröka sig okontrollerat efterlevs! Det kan inte bara få vara så att en föreskrift införs utan att den efterlevs och kontrolleras. Att få stopp på alla insmugglade djur måste också ske nu! Man vill inte ens tänka på hur många som dör under den fruktansvärda hanteringen.

Eva Norberg, Djurskyddet Sundsvall:

– Att kastreringen verkligen verkställs för de katter som går ute. Jag håller helt med tidigare talare om att det kan bli väldigt fel att ha en föreskrift som kanske inte efterlevs eller kontrolleras av myndigheten. Jag vill ta det ännu längre så att kastreringen inte bara blir en föreskrift utan att riksdagen fattar beslut om att det ska vara en lag på samma nivå som den om obligatorisk id-märkning och registrering är. Brott mot föreskrifter kan ju inte bestraffas på samma sätt.

**Alexander Isaksson,
Djurskyddet Karlshamn:**

– Beredskapen och att man inte får ta med sig djur in i skyddsrummen. Vi kan inte överge våra djur om det skulle bli nödvändigt att söka skydd i ett skyddsrum. De är levande själar och vårt ansvar. Vi kan inte överge dem. Jag önskar att svenska Blå Stjärnan ska lämna förslag på en lösning.

**Mia Andersson, Djurskyddet
Karlstad:**

– Hemlösa katter. Vi får fortfarande in lika många okastrerade katter som tidigare och har inte märkt någon skillnad trots att föreskriften att man inte får låta sina katter föröka sig okontrollerat funnits i två år. Jag vet inte hur länsstyrelsen egentligen följer upp det här. Inget har i alla fall hänt.

**Marie Persson, Djurskyddet
Mälartassen, Köping:**

– Nu när id-märkningen och registreringen av katt är i hamn är minkfrågan den som står på tur. Det är faktiskt helt sjukt att föda upp minkar för att exportera deras pälsar till bland annat Kina. Det finns ingen som helst anledning att fortsätta med detta djurplågeri. Lokalt i vår förening arbetar vi inför att i höst starta ett katthem, som ska ligga i centrala Köping. Vi söker även jourhem nu. Katthemmet kommer inte att ha karantän, så det måste bli en karantänperiod i jourhem. En annan fin sak som hänt lokalt är att Marita Sjöberg virkar små färgglada möss, "Mälarmusen", som hon fyller med kattmynta och låter oss sälja för 25 kronor. Hela vinsten går till oss. De är otroligt populära. Jag blir så glad av alla godhjärtade människor vi möter genom vår förening.

**Kristin Borggren, Djurskyddet
Flyingebygden:**

– Att lyckas implementera föreskriften om att inte tillåta katter att föröka sig okontrollerat och framför allt att se till att lagen om obligatorisk id-märkning och registrering av katter följs och följs upp. Implementering av lagarna är det viktigaste, annars får vi inte ut värdet av dem. Sedan är det mycket arbete med vår nya förening! Vi startade i vintras och det känns så bra att vara i gång. Just nu söker vi jourhem!

Snabba ord med nya styrelseledamöterna

Hej, Annicka Engblom, vad ser du mest fram emot med att ingå i Djurskyddet Sveriges styrelse?

– Att få ägna mig mer åt att engagera mig på djupet i djurskyddsfrågor. Som riksdagsledamot ansvarar man för många frågor att det är svårt att fokusera på en, även om den ligger en varmt om hjärtat. Men det är min ambition att göra nu!

Vilket intryck har du haft av organisationen hittills?

– Det är slående vilken kompetens och seriositet som genomsyrar arbetet. Sättet som djurskyddsfrågorna drivs på, genom lagliga demokratiska metoder, är en framgångsfaktor. Det ger respekt och med kunskap som bas kan vi nå långt. Dock är Djurskyddet Sverige tyvärr inte lika känt som Djurens Rätt, det måste man konstatera. Inte ännu i alla fall! Jag blev mer bekant med Djurskyddet Sverige genom min partikollega Sofia Arkelsten, som tidigare satt i styrelsen.

I 16 år har du representerat moderaterna i riksdagen. I september slutar du. Hur är det att driva just djurskyddsfrågor i riksdagen?

– Tyvärr står djurskyddet inte så högt på den politiska prioriteringslistan, som den borde, varken inom riksdagen eller i mitt eget parti, måste jag tyvärr tillstå. Debatterna och besluten är alldeles för få. Det motsvarar inte alls det breda engagemang för frågorna som finns i samhället. Det fanns en tvärvetenskaplig djurrättsnätverksgrupp i riksdagen, som drevs av Jens Holm och Sofia Arkelsten, där flera intressanta ämnen togs upp. Men jag vet inte hur framtiden blir för den gruppen. Det vore synd om den försvann.

Genom åren har du lagt fram flera motioner i djurskyddsfrågor. Behovet av kameraövervakning på svenska slakterier, id-märkning och registrering

av katter, ökade innovationer inom det växtbaserade området så att människors vilja att minska sin köttkonsumtion kan mötas och en plan för att fasa ut djurförsöken är några. Vilka råd vill du ge till de "vanliga väljare" som vill få politiker att lägga fram fler djurskyddsförbättringsförslag?

– Tveka inte att sända in idéer och underlag till ledamöterna i riksdagen.

Men kan även vanliga väljare som inte känner någon i riksdagen höra av sig direkt till en ledamot?

– Det tycker jag definitivt att man ska göra. Gå in på riksdagens hemsida och se vilka som är ens lokala riksdagsledamöter och hör av er till dem. Jag tror att många ledamöter skulle tycka att det vore intressant att få veta mer om just Djurskyddet Sverige.

Vill du vända dig till politiker som är mer insatta i djurskyddsfrågor så ska du kontakta de i Miljö- och jordbruksutskottet, MJU. Även Näringsutskottet hanterar vissa frågor som rör djur. Men gör lite research och se vilka politiker som skrivit motioner i djurskyddsfrågor. Alla motioner finns på riksdagens hemsida.

Gillar ni riksdagsledamöter att väljare hör av sig?

– Absolut! Alltid. Vi är ju förtroendevalda. Enda problemet är att vi måste prioritera för att hinna med! Ett bra sätt som hjälper oss att planera in tillräckligt med tid är att bjuda in till studiebesök. Det kan vara till ett rehabiliteringscenter för vilda djur, ett projekt som förbättrar för försöksdjuren eller till ett djurhem. Studiebesök ger oss möjlighet att se vad som sker och få del av erfarenheterna från de som kan frågorna. Studiebesök är jätteviktiga för politiker! Även att anordna seminarier är ett bra sätt att få kunskap. Så, bjud in! ✕

REGERINGEN UTREDER KAMERAÖVERVAKNING I SLAKTERIER

Regeringen har tillsatt en särskild utredare för att analysera möjligheten att införa kameraövervakning i svenska slakterier. I Nederländerna har djurskyddsorganisationen Eyes on Animals varit med och utvecklat AI-teknik för att hitta de mest kritiska momenten.

Den särskilde utredaren är kammarrättslagman Peder Liljeqvist, vid kammarrätten i Stockholm. Senast den 31 maj 2023 ska han redovisa sin utredning där han "analyserat hur kamerabevakning skulle kunna användas på slakterier för att stärka djurskyddet och föreslå hur ett krav på kamerabevakning skulle kunna utformas".

För att kamerabevakning ska kunna införas behöver ett antal frågor lösas, bland annat kring det praktiska och ekonomiska ansvaret.

"Utredaren behöver också överväga frågor om hanteringen av det inspelade materialet, skydd för den personliga integriteten och sekretess", han ska även analysera vilka djur som ska filmas och vilka de kritiska momenten är, skriver regeringen i ett pressmeddelande.

Flera andra länder, som Nederländerna, har redan infört kameraövervakning på sina slakterier. Ett problem, utöver det självklara att för de djur som utsätts för olika former av lidande är det redan för sent när filmerna väl tittas på, är de enorma mängder av filmat material som

måste gås igenom. Utredaren har som en av sina uppgifter att analysera "vem som bör ha tillgång till det inspelade materialet och i vilka syften och av vem det får användas".

– I Sverige har vi högt förtroende för vår djurskyddsnivå och det vill regeringen värna genom hela livsmedelskedjan. Nu påbörjar vi en analys om kamerabevakning på slakterier kan bidra till att ytterligare stärka djurskyddet. Samtidigt ska hänsyn tas till att undvika ökad administrativ börda för berörda slakterier och myndigheter, säger landsbygdsminister Anna-Caren Säterberg i en presskommentar.

I Sverige slaktas fler än 115 miljoner djur varje år på slakterier. De får enligt djurskyddslagen inte utsättas för onödigt obehag och lidande. De ska hanteras och drivas lugnt. Om de skadats under transporten ska de avlivas omgående.

Under 2021 gjorde länsstyrelserna 31 kontroller på slakterier, enligt redovisningen Nationell djurskyddsrapport 2021 – En redovisning av kontrollmyndigheternas arbete. År 2020 gjordes 37 kontroller, 2019

gjordes 44 kontroller och 2018 utfördes 71 kontroller.

"Det är mycket få kontroller vilket gör analysen av resultatet osäker", konstateras i rapporten. Från Livsmedelsverkets officiella veterinärer på slakterier kom 1 808 informationer 2021. "Både Livsmedelsverkets och länsstyrelsens kontroller visar att det förekommer brister vid de mest kritiska momenten, bedövning och avlivning", slår den nationella djurskyddsrapporten fast.

Genom åren har missförhållanden avslöjats på svenska slakterier: Djur som blivit slagna, bedövning som inte verkat innan avblodning och djur som på andra sätt farit illa. Flera partier och organisationer har under lång tid fört fram krav på att verksamheten filmas. Djurskyddet Sverige kräver i sitt principprogram att kameraövervakning införs på slakterier.

I Nederländerna har slakterierna haft kameraövervakning i flera år. Djurskyddsrörelsen Eyes on Animals, som länge varit på plats i slakterier och transporter för att se vad djuren utsätts för, har samlat på sig

mycket kunskap. En kunskap de använder till att förbättra och förhindra att fler djur utsätts för lidande.

– Det stämmer att det ibland är för sent för de djur som utsatts när man väl ser filmen, men ibland kan man via alarm som är kopplat till den ansvarigas mobil direkt ingripa, säger Madelaine Looije, när vi ringer henne en tidig morgon i maj.

Hon har varit involverad i företaget Deloittes arbete med att via AI, artificiell intelligens, ta fram ett särskilt verktyg AI4Animals, som sitter i kamerorna och är inställt på att markera när några i förväg inprogrammerade kritiska situationer uppstår. Det kan vara så kallade flaskhalsar, att djuren vid avlastning från transporterna eller när de går i slakteriet hamnar i lägen där det blir så trångt att de fastnar.

– Sker detta markeras det i filmen så att det blir lätt att hitta exakt när det här inträffade. Man kan både se vad som hände och spola tillbaka och hitta förklaringar till varför det hände och förebygga så att det inte händer igen.

Andra kritiska moment är om padeln som

personalen motar fram djuren med används för mycket eller för hårt, om något djur sackar efter, är skadat, ramlar eller om personal rör sig mot djuren på ett sätt de inte ska.

– Verktöget kan också mäta om djuren är vid medvetande när de borde vara medvetslösa av bedövningen, då kan man direkt gå in med en akut nödbedövning.

Filmerna är viktiga för att kunna visa om någon i personalen hanterat djuren på ett felaktigt sätt.

– Arbetsgivaren har ett bra material för att se precis vad någon har gjort och det kan sedan utmynna i bättre arbetsinstruktioner, en varning eller uppsägning och anmälan om det rör brott mot djurskyddslagen.

Filmmaterialet blir ohanterbart om det inte finns verktyg som markerar var de kritiska lägena är.

– Samtidigt är det naturligtvis bättre att det filmas, än att det inte gör det. Men ska vi förbättra måste vi verkligen upptäcka det som inte går rätt till. Risken är annars att vi filmar men att ingen orkar se allt material och i praktiken blir inget bättre för djuren.

Ett annat AI-verktyg använder sensorer. Det kallas Argus och har också tagits fram av ett nederländskt företag.

– Sensorn kopplas till nöd-eltångs-bedövaren och varje gång den använts blir det utslag via AI-verktyget. Man kan då se vad som hänt, varför den använts och vad grisarna faktiskt utsatts för, säger Looije.

Hörseln är ett viktigt sinne. Just nu pågår intressanta projekt i Österrike där företaget Genba Solution både via AI-kameror och sensorer mäter ammoniak-nivån, temperaturen och ljuden i slakterierna.

– Det är en sak att se en film utan ljud, då kan det se ganska bra ut, men när man lägger till ljud och hör de plötsliga skrien inser man att något hänt som inte skulle hända. Först när vi får både ljud, bild och markeringar för de kritiska lägena kan vi se vad som verkligen sker i slakterierna. Det är viktig forskning och vi bidrar gärna med vår kunskap. Jag hoppas att ni i Sverige snabbt beslutar er för att införa filmning på era slakterier och tar hjälp av den AI-teknik som finns. Det kan göra skillnad för så många djur, säger Madelaine Looije. ✕

OM SÄLLSKAPSDJUR OCH SVENSKA SKYDDSRUM

Läsare har hört av sig, efter att ha sett bilder på människor i Ukraina som sökt skydd med en hund eller katt i famnen, och frågat: Stämmer det att i Sverige är det inte tillåtet att ta med sig djur till skyddsrum?

Vi frågar MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. – Det stämmer, skyddsrummen är avsedda för människor. Husdjur får inte tas med till skyddsrummet på grund av till exempel allergirisk, svarar pressekreterarna hos MSB. På frågan var djurägare ska ta vägen med sina djur om skyddsrum behöver uppsökas blir svaret efter att de frågat myndighetens sakkunniga: "Vid en situation med högsta beredskap bör man ta sig till en plats där hotbilden är lägre än i en tätort. Kanske känner man någon som bor på landet och har en källare" samt "prata med kommunens beredskapsplanerare" och läsa de råd som Svenska Blå Stjärnan ger.

Hundägaren Elin Lundberg är legitimerad psykoterapeut och socionom. Hon har följt diskussionerna om skyddsrum och det ifrågasatta rådet som MSB ger på sin hemsida: "I ett skyddsrum ska man dock inte vistas mer än några dygn – så med extra förråd av mat och vatten, har ditt djur goda förutsättningar att klara sig på egen hand tills du är tillbaka".

– I debatten ställs olyckligt nog människors olika behov mot varandra. Det blir allergiker mot kattägare. Vem är viktigast? Just en sådan diskussion vi inte vill ha.

När yttre fara hotar så ska vi inte kämpa mot varandra. Tvärtom vill vi samarbeta för allas bästa. Jag tror att det är viktigt att myndigheterna förstår vilken viktig roll husdjuren spelar i människors liv i dag och sedan kan kommunicera på ett sätt som gör att djurägare känner att deras behov tas på allvar, säger Elin Lundberg.

När flera av skyddsrummen byggdes var förhållandet till djur ett annat. Då var det i många fall otänkbart att ha en hund som sov i sängen. Tiderna har ändrats. Djur är i dag våra vänner, älskade familjemedlemmar och i vissa fall kollegor, som tjänste- och assistanshundar.

– De bidrar också till att dämpa vår oro och att lämna en hund eller katt i lägenheten medan vi själva söker skydd i skyddsrum är helt otänkbart för många av oss, säger Elin Lundberg.

Dessutom bryter det mot djurskyddslagen, som säger att djur inte får överges, och föreskrifterna som säger att hundar ska ha tillsyn minst två gånger om dagen. Däremot finns inget lagrum som slår fast att det är förbjudet att ta med djur in i skyddsrum. Det har hundutbildaren, tidigare hundhandläggaren vid Djurskyddsmyndigheten och medarbetare på Hundens

i Centrum David Selin, som under våren haft tät kontakt med MSB för att få dem att berätta vilket lagrum som anger att djur inte får följa med in i skyddsrum, visat.

– Till slut fick jag bekräftat att det inte finns något uttryckligt förbud, utan det är MSB som gör tolkningen att eftersom skyddsrummen är avsedda för människor så skulle det betyda att djur inte får tas med. Men det är inte samma sak som att det är förbjudet. Det är viktigt att lagen följs, särskilt i krislägen.

– Men med detta sagt är jag ändå inte säker på att skyddsrum såsom de i dag är utformade är en bra plats för djur. Jag önskar och förväntar mig att MSB hittar moraliskt acceptabla lösningar för hur husdjursägare som inte får plats med sina djur i något skyddsrum ska kunna erbjudas skydd vid krig, utan att de ska tvingas bryta mot djurskyddslagen. Jag ställer gärna upp som rådgivare om det behövs, säger David Selin.

Vi kontaktar MSB igen och frågar:

Hur tänker ni angående djurskyddslagen, gäller inte den vid allvarliga kriser?

– Det är inte MSB:s uppgift att ha åsikter om djurskyddslagen. Vad gäller skyddsrum så står det i lagen att dessa är till för skydd av befolkningen, svarar Anders Johannes-

Skyddsrum
i Lund.

son, enhetschef på enheten för befolkningskydd hos MSB, via mejl.

Om ett läge uppstår där befolkningen uppmanas att uppsöka skyddsrum vad gör då den djurägare som inte vill bryta mot djurskyddslagen och överge sitt djur på grund av att djuren nekas att komma in i skyddsrummet?

– Som vi tidigare har kommunicerat så finns det andra sätt att skydda sig själv, sina anhöriga och delvis sina djur, till exempel genom utrymning. Skyddsrum är inte lösningen på allt. Blå stjärnan som är en frivilligorganisation har sammanställt ett material för hur vi ska tänka och planera för djuren i kris.

Finns det någon öppning från MSB:s håll att se på möjligheten att arbeta för att hitta framtida lösningar som gör att djurägare inte behöver överge sina sällskapsdjur i en situation där människor uppmanas söka skydd i skyddsrum och därmed inte bryta mot djurskyddslagen? Alltså lösningar där vissa skyddsrum, delar av skyddsrum eller helt andra lösningar, där samma skydd kan garanteras människor men där de också skulle kunna ta med sina djur?

– Tänker vi oss att alla skyddsrummen blir fulla vid användning så blir det trångt i skyddsrummen. 0,75 kvadratmeter per

person. Det är cirka 0,85x0,85 meter per person. Hur ska vi hantera personer som är allergiska, rädda för djur eller på något annat vis inte klarar att dela det lilla utrymmet med ett husdjur? Hur ska vi hantera lägen där djur inte klarar av det trånga utrymmet eller andra husdjur som är med i skyddsrummet? Var drar vi gränsen för husdjur och vilka djur räknas som husdjur? Är det hundar, katter, fåglar, fiskar, gnagare, reptiler och hästar? Lantbrukare med exempelvis grisar, kossor och höns, djur som delvis är till för vår försörjning av mat, kan man av naturliga skäl inte ta med in i skyddsrummen men de faller under samma lagstiftning ni refererar till. Det finns inga lätta svar. Det enda lätta svaret nu är att skyddsrummen är till för att skydda befolkningen, svarar Anders Johannesson.

Elin Lundgren läste nyligen ett reportage i Upsala Nya Tidning, UNT, om en familj som flytt till Sverige från Ukraina men fick lämna sina katter hos en granne då de hört att husdjuren kastades av tågen på grund av platsbrist.

– Flickorna i familjen saknade katterna mest. De var oroliga över hur katterna mādde. Utöver djurskyddsperspektivet är det viktigt att lyfta fram att för ägarna blir

det ett enormt lidande att inte veta hur djuren har det, säger hon.

Utomlands har flera undersökningar visat vilka konsekvenser djurägare är beredda att ta för att inte överge sina djur.

– I en studie om varför människor inte låtit sig evakueras från orkanen Katrina uppgav 44 procent att det var för att de inte fått ta med sig sina djur. Många är beredda att riskera sina egna liv för att stanna hos sina djur. »

Skyddsrumsfakta

I Sverige finns cirka 64 000 skyddsrum som räcker till 7 miljoner människor.

Fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och regionala kollektivtrafikverk som SL i Stockholm ansvarar för skyddsrummen. SL har även cirka 20 "skyddade utrymmen" vid vissa t-banor. De har "vissa skyddande funktioner" men är inte regelrätta skyddsrum.

MSB har nu fått i uppdrag av regeringen att inventera alla de "skyddade utrymmen" som finns i landet. Uppdraget ska redovisas 2 maj 2023.

Utredaren Britt Bohlin har fått regeringens uppdrag att till den 7 november i år utreda civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap, i uppdraget ingår inte att undersöka husdjurens skydd.

Elin Lundberg med en av sina flatcoated retrievers.

Foto: Katarina Persson

» Om myndigheterna redan i sin planering av hjälpinsatser inkluderar en beredskap för att samtidigt med människorna rädda deras djur så kommer också fler människoliv att kunna räddas. Färre räddningsinsatser krävs för att söka efter överlevande på katastrofplatsen om djurägarna direkt hade kunnat ta med sig sina djur vid evakueringen, säger Elin Lundberg, som själv inte skulle lämna sina båda flatcoatedretrievers Molly och Izzy.

– Aldrig. Samtidigt är jag inte säker på att just skyddsrum såsom de ser ut idag är den ideala platsen för att ta emot djur. Utrymmet är 0,7 kvadratmeter per person och frågan är om man ens klarar att ha en större hund, som schäfer, under armen och hålla den lugn på så liten yta under obestämd tid. Om nya skyddsrum planeras är det viktigt att tänka på hur de kan utformas så att djuren kan följa med. Men till dess är frågan om ett skyddsrum är den bästa platsen för djur.

Men var ska man annars ta vägen?

– Det kan vara så att en källare på landet ändå är bäst. Skyddsrum är, just nu i alla fall när vi inte behöver använda dem, framför allt ett psykologiskt försvar. En trygghet att veta att dit ska jag ta mig för att få skydd. Risken för krig skrämmer oss. Om det redan innan det ens blir aktuellt att söka skydd i skyddsrum kommer fram

att jag inte får ta med mig mitt älskade djur väcks ju starka känslor, det adderar rädsla och skräck. Och det i ett läge där vi mår bäst av att försöka hålla oss lugna och planera för oss själva och våra djur.

Vid akut fara reagerar människor på tre sätt: Freeze, flight or fight, (spela död, fly eller kämpa). Tre överlevnadsinstinkter.

– Vid risk för stora kriser så vill vi inte hamna i freeze, utan de psykologiska mekanismer som är mest användbara är fight eller flight. Ju mindre vi känner att vi kan påverka vår situation desto större är risken att vi helt kapitulerar. Här tror jag att myndigheterna hade haft mycket att vinna på att visa att de tagit till sig informationen att djuren för många människor är familjemedlemmar, och gett seriösa förslag på hur djurägare ska agera om krisen är ett faktum. Det hade hjälpt oss att agera, säger Elin Lundberg och fortsätter:

– Jag blir lugnare av att preppa så gott jag kan medan politikerna får besluta om skyddsrum och förhoppningsvis ordna bra skyddsplatser även för djur med sina ägare utan att det ska gå ut över någon som är allergisk. Det viktigaste är att inte få igång konflikter mellan olika intressen. Politiker måste förstå att lämna djuren är inget alternativ. Vi får ju levande bevis för

detta dagligen när flyktingar kommer från Ukraina bärande på sina djur. Min förhoppning är att vi tillsammans ska lägga vår energi på att hitta lösningar.

Hon har själv varit mycket oroad över hur hennes hundar skulle rastas om de blir tvungna att söka skydd.

– Nu har jag löst det genom att köpa väldigt mycket kattsand som jag ska hålla i en stor låda. Då finns möjlighet för hundarna att gå dit om vi inte skulle kunna gå ut. Även om det värsta inte inträffar så inger själva förberedelserna ett lugn som gör att man kan tänka klarare. ✕

Läs en längre intervju med Elin Lundberg på webbtidningen.

Hämta checklistor

Besök frivilligorganisationen Svenska Blå Stjärnan och ladda ner listor för hur du kan förbereda för katter, hundar, fåglar, reptiler, gnagare, kaniner och häst vid kris.

– Det är viktigt att den som har djur har tänkt igenom ordentligt hur man bäst tar hand om sina djur om en kris inträffar. För den som har förberett sig blir allt så mycket enklare om det verkligen händer något, säger Kristin af Malmberg, generalsekreterare, vid Svenska Blå Stjärnan. Läs deras råd här: <https://svenskablastjarnan.se>

HJÄLP! MIN ENA KATTHONA ATTACKERAR DEN ANDRAS UNGE

Hej!

Våra honkatter födde med cirka fyra veckors mellanrum. Tyvärr dog två från vardera kull. Mimmi har två levande kattungar och Saga en. Nu är problemet att Mimmi går till attack mot Sagas lilla My så fort vi vänder ryggen till!! Det ser fruktansvärt brutalt ut och vi försöker verkligen se till att Mimmi inte får komma i närheten av henne. Sagas kattunge är leveransklar 21 maj. Men min fråga är varför gör Mimmi så här?

→ ETOLOGEN

SVAR: Jag beklagar att båda katthonor förlorade ungar. Ett hårt slag. Tyvärr är det svårt att ge ett svar då flertalet orsaker kan ligga bakom situationen. Mer information kring hur attacken ser ut, katternas relation, tidigare erfarenheter och hemmiljö hade krävts för detta. Lösningen jag ser är att fortsätta hålla honorna separerade tillsammans med sina ungar. Men, med övervakad lektid för kattungarna eftersom detta är viktigt för deras sociala utveckling.

Med grund i tidigare forskningsstudier ska jag beskriva möjliga orsaker. Trots ursprung i en ensamlevande art händer det att honor inom en social grupp slår samman kullar och diar gemensamt. Nyckeln är att de ser sig tillhöra samma sociala grupp. Troligtvis gör dina honor inte det. En konflikt mellan katthonor skulle kunna resultera i att My, en svagare individ, blir offret då omriktad aggression är vanligt hos katt. Men tidigare studier som visar att katthonor relativt enkelt accepterar okända kattungar som egna, samt anekdoter från

uppfödare där katthonor tar ungar från varandra till sin egen kull, talar emot detta.

Utöver utfallen mot My, är Mimmi en bra mamma? Vissa honor lämpar sig inte för avel och detta kan ha att göra med kattens temperament såväl som tidigare erfarenheter. Till exempel om katthonan är ung, oerfaren eller själv för tidigt avvand och separerad från sin mamma.

Katthonor är väldigt beskyddande av sina ungar och det är inte ovanligt att de uppvisar aggression mot andra katter, djur eller människor om de upplevs som ett hot. Så frågan är om Mimmi upplever My som ett hot? Och i så fall varför? Om det handlar om tillgång till resurser så behöver du se över miljön och säkerställa att alla katter upplever att de har tillgång till allt de behöver utan att konkurrera.

Även om råden, på grund av leverans, inte hjälper My direkt, så är mitt tips att du funderar kring katternas relation och miljön, samt Mimmis temperament och erfarenheter, framför allt om du har planer på att ta kattungar igen. ✕

Elin Hirsch, Fil dr i etologi

"INGA DJUR ÄR LEKSAKER"

Levande djur är inte leksaker. Därför är det viktigt att även små ryggradslösa djur och insekter endast säljs via zoohandeln, anser djurskyddsföreträdare.

Nätbutiken Lekakademin säljer så kallade vattendrakar, Aqua Dragons. I köpet ingår mini-akvarium och foder som räcker hela deras liv.

– Det här handlar om ett ryggradslöst djur, som heter Artemia Salina. De har inte skal och andas genom täta lager av gälar. De var poppis på 1970-talet. Problemet är att det inte finns lagstiftning som riktigt skyddar dem. Det är precis som med gråsuggor och andra ryggradslösa djur som inte heller omfattas av djurskyddslagen, säger zoologen Owe Sandström och berättar att Artemia Salina är ett vanligt foder till fiskar.

– Som foder säljs de både som ägg, frystorkade och nykläckta, så de används redan i det sammanhanget. Men en sak är säker. De är inte leksaker. De ska inte säljas i leksaksaffärer för barn att leka med. Inga djur är leksaker. Men att titta på, följa hur de utvecklas i ett pedagogiskt sammanhang eller födas upp som foder, där gör de nytta. Men det ska vara zoohandeln som har ansvar för försäljningen, absolut inte en leksaksaffär.

Vi vänder oss till Lekakademin där Ann Riemer svarar att de varken är en leksaksaffär eller ser Aqua Dragons som en leksak, utan "ett fascinerande projekt mellan barn och vuxen, och det är den vuxna som har yttersta ansvaret för att det sköts på ett ansvarsfullt sätt". "Vi har sett ett stort intresse för kräftdjuren i Danmark, vår primära marknad, och tyckte att även våra svenska kunder skulle ha chansen att uppleva dem", förklarar hon och understryker att Lekakademien inte är en leksaksaffär,

den säljer inte "vanliga dockor och nallar, utan enbart saker som barn kan lära sig något av, 'educational toys'".

– Vi säljer inte levande djur när vi säljer Aqua Dragons, utan torkade ägg som befinner sig i dvala. Vi skriver inte att det är barnet som har ansvar för djuret. Men vi har tittat igenom våra texter för att eliminera eventuella tvetydigheter och understrukit med stor tydlighet att det är den vuxnas ansvar, förklarar Ann Riemer.

En läsare har reagerat på den tidigare informationen att fodret räcker så länge de lever. "Min häst lever ju också så länge den får foder."

Ann Riemer svarar att "Fodret räcker åt

minst fem gånger fler ägg än de som ingår". Extrafoder kan skickas ut till kunden gratis om det behövs. Men "under hela perioden vi har sålt Aqua Dragons i Danmark med flera länder (cirka 10 år) har vi aldrig upplevt att en kund inte haft mer foder kvar".

Tidigare kunde även "fjärilsträdgårdar" – en nätbur på 30 x 63 cm – och ägg som via vouchers beställdes från en brittisk firma köpas hos Lekakademin. Under våren har Lekakademin slutat sälja fjärilsträdgårdar på den svenska marknaden, då rättigheterna gått ut, berättar Ann Riemer.

Det finns dock andra företag som säljer nätbursfjärilsträdgårdar i Sverige. Vi vänder oss till Owe Sandström igen:

– Det är alltid intressant att under överinseende av en utbildad pedagog få följa hur ett ägg blir en larv, se den förpuppas, betrakta hur puppan kläcks och ur den kommer en fjäril med sina färggranna sköra vingar. Ett fantastiskt skeende. Men. Det ska ske under kontroll av någon som är kunnig på fjärilar och fjärilen ska få flyga ut – inte hållas instängd i ett litet nätat utrymme, där den kommer att flyga in i nätet och skada vingarna, säger Owe Sandström, som sedan flera år är zoologiskt ansvarig på Fjärilshuset Haga Ocean.

– Jag har talat med kollegorna på Fjärilshuset här i Haga, alla är helt överens: Förutsättningen är att fjärilarna släpps ut och då är det absolut nödvändigt att det endast är svenska arter, annars bryts det mot artskyddsförordningen. Jag förstår fascinationen men inte heller fjärilar ska ses eller säljas som leksaker. ✕

Säljs under namnet Aqua Dragons och kan köpas tillsammans med LED-ljusakvarium.

Passa på nu!

Unikt erbjudande från **Hemmets Journal**

+

Just nu!

10 nr
+ Dagkräm från Rosenserien
149:-

+ porto 29:-

Vi bjuder på härlig läsning

och massor av underhållning!

Det är i Hemmets Journal du får all underhållande läsning, gripande och intressanta människoöden, reportage, massor med härliga mat- och bakrecept, våra älskade romaner och noveller, trädgård och blommor, handarbete, hälsotips och mycket mer. Vi är också störst på korsord. Varje vecka får du minst 24 sidor kryss! Dessutom nu med ännu bättre vinster.

Dagkräm från
Rosenserien

SVARSKORT Du kan också beställa på www.dintidning.se/HJ1674

Svara idag!

AJCWHJ

Ja, tack! Jag vill prova **10 nr** av Hemmets Journal för bara **149 kr** och får **dagkräm från Rosenserien**. Porto tillkommer med 29 kr

AJCWHJ

Ja, tack! Jag vill prova **12 nr** av Hemmets Journal för bara **149 kr** istället för dagkräm.

Namn:

Adress:

Postnr/Ort:

Mejladress:

Mobilnr:

Du förbinder
dig inte till fler
nummer!

Frankeras ej
Mottagaren betalar
portot

Hemmets Journal

Svarspost
203 275 81
831 18 Östersund

Erbjudandet gäller inom Sverige t.o.m. 2022-08-31 och kan endast tecknas av personer som är minst 16 år. Prenumerationen avslutas automatiskt och du kommer att få ett nytt erbjudande att ta ställning till vid periodens slut. Eventuell premie skickas ca 3-5 veckor efter att betalning är registrerad. Premie kan bytas ut vid slutförsäljning. Vid beställning av tidning eller annan produkt från Egmont, samt tävlingsdeltagande, godkänner jag att mina personuppgifter, inklusive e-postadress, mobilnummer och övriga digitala adresser, får lagras och användas inom Egmontkoncernen för fakturering, leverans, information, marknadsföring, digitala tjänster, analys, statistik och profilering. Uppdatering av personuppgifter mot personuppgiftsregister, exempelvis SPAR, sker kontinuerligt. Information om min användning av digitala tjänster inhämtas med bl.a. cookies. Jag kan även få erbjudanden från Egmonts samarbetspartners, som återfinns inom följande branscher, direkt relaterade till Egmonts produkter: tidningar, böcker, film, spel, pussel, leksaker, mode, skönhet, sport, fritid, heminredning, hälsa, mat, dryck, djur, natur, motor. Uppgifter som jag lämnar direkt eller indirekt genom att använda Egmontkoncernens tjänster och erbjudanden kan tillsammans med övriga uppgifter användas inom Egmont för marknadsföring och för att anpassa innehåll, tjänster och annonsering till mig samt för utveckling av nya tjänster och produkter. Den rättsliga grunden för Egmonts behandling av dina personuppgifter är dels fullföljande av avtal och dels Egmonts berättigade intresse. Vill du rätta, radera, begränsa eller invända mot användningen av dina personuppgifter kan du göra det genom att skicka brev till Personuppgiftsansvarig, Egmont Story House AB, 205 07 Malmö eller gå till sidan www.storyhouseegmont.se/personuppgifter. Vi ser helst att du först kontaktar oss om du har klagomål. Anser du att vi inte har gjort tillräckligt kan du även kontakta Integritetsskyddsmyndigheten, Box 8114, 104 20 Stockholm, epost imy@imy.se. Fullständiga villkor: www.dintidning.se/villkor. SE0096

EU kan bli pälsfritt

Förbjud pälsdjursuppfödning. Stoppa all försäljning av produkter som kommer från pälsdjursuppfödning – även importerade – i EU. Det är kraven Fur Free Europe för fram. Många EU-medborgare har redan ställt sig bakom dem.

fattade nyligen beslutet att avsluta all sin pälsdjursuppfödning på de tre gårdar som ännu bedriver det i år.

Medborgarinitiativet Fur Free Europe kräver även att importen av pälsprodukter till EU förbjuds. Kina är ett av länderna som både exporterar och importerar mink- och andra pälsdjurs skinn. Bland de djur, utöver minkar, som vanligen hålls inom pälsdjursuppfödningen finns rävar, chinchillor, kaniner och mårddundar. De hålls instängda i burar där de inte kan utöva sina naturliga beteenden, varken gräva, skutta eller röra sig längre sträckor. Inget mindre än rent djurplågeri, har många organisationer, veterinärer och forskare påpekat i decennier.

– Äntligen kan vi stoppa denna grymma och onödiga djurhållning. EU:s medborgare vill att pälsdjursuppfödningen upphör. Modeindustrin har redan följt önskemålen och gjort flera av sina klassiska mode-märken pälsfria. Förra årets jordbruks- och fiskeriråd, AGRIFISH, visade att det nu också finns en politisk vilja till förändring, sa Reineke Hameleers, vd för Eurogroup for Animals i en kommentar när kampanjen lanserades i maj.

I Sverige infördes ett tillfälligt avelsförbud på mink under 2021. Avelsdjuren fick, till skillnad från i Danmark, behållas och i år är det åter tillåtet att avla fram nya minkar vars päls ska användas inom pälsindustrin. Avlivningen, och den så kallade avpälningen, sker under senhösten.

Vill du läsa mer? Sök på Fur Free Europe på nätet så hittar du fram till kampanjens hemsida. ✕

I maj lanserades medborgarinitiativet Fur Free Europe. Redan efter två veckor hade 100 000 underskrifter kommit in. Om det senast den 18 maj 2023 finns en miljon underskrifter måste EU-kommissionen agera.

Just nu är en perfekt tidpunkt att lyfta frågan, enligt de kampanjansvariga på Eurogroup for Animals. Pälsindustrin står inför såväl en ekonomisk som djurhållningsmässig kris på grund av covidpandemin. Tolv EU-länder har nyligen uppmanat EU-kommissionen att undersöka alternativen för ett permanent förbud mot pälsdjursuppfödning i EU och att lägga fram ett lagförslag för att uppnå detta mål. Dessutom ser EU-kommissionen just nu över EU:s djurskyddslagstiftning.

”Denna översyn ger en möjlighet att införa ett förbud mot både produktion och handel med päls som kommer från pälsdjursuppfödningen”, skriver Eurogroup for Animals i ett pressmeddelande.

Sverige är ett av de länder i Europa som fortfarande tillåter minkuppfödning. I Danmark, där samtliga minkar avlivades under pandemin på grund av att covid-19 spreds mellan mink och personal, gäller minkuppfödningförbudet till nästa år. I maj kom rapporten Vurdering af risikoen for den humane sundhed ved genoptaget minkhold fra 2023 från Statens Serum Institut i Danmark och den varnar för att en nystart av minkuppfödningen innebär stora risker, för både personal och djur. Irland

Foto: Wade Lambert/Unsplash

Finn ett fatalt fel

Vi har skrivit det förr och vi gör det igen: Lämna inte hunden i bilen under sommaren. En solig julidag klockan 12.30 med en utetemperatur på 27 grader blir det 52 grader i bilen. 2020 avled åtta hundar som var försäkrade hos Agria av överhettning. 2021 avled tre av samma skäl. Svedea har inte haft hundar som avlidit, men varje år anmäls flera hundar som fått veterinärvård på grund av överhettning, dock inte bara de som lämnats i bilar. Hjärna, hjärta, tarmar, lever och njure kan skadas. Den som lämnar sin hund i en bil kan dömas för djurplågeri och brott mot Jordbruksverkets föreskrifter. Så gör inte felet att lämna hunden i bilen i sommar. Ser du en hund som håller på att överhettas? Du har rätt att rädda den.

PS Att ratten sitter på höger sida är ovanligt i Sverige men inte direkt fel. DS. ✕

Djursamlare och samlade djur – inte enbart ett djurskyddsproblem

Av: Carin Holmberg & Therese Lilliesköld

Förlag: BoD, Se Sambandet

Djursamlande leder till stort lidande för många djur. För länsstyrelserna och djurskyddsföreningar med djurhem är det välkänt, men fram tills nu har fenomenet inte fått någon svensk forskningsmässig belysning. Se Sambandets pilotstudie är välkommen. I en unik enkätundersökning där 18 av landets 21 länsstyrelser svarat anas vidden av detta enorma problem där mörkertalet ännu är stort. Djursamlarna delas in i tre grupper, alla med olika bakomliggande motiv. Att stoppa samlandet innan det hinner växa är avgörande. Hela studien kan gratis läsas som pdf hos www.sesambandet.se i sommar. ✕

Sommarråd från A till Ö finns på webbtidningen: tidningen.djurskyddet.se

Taggiga fakta om igelkottar

Taggad att leva

Av: Marie Dacke

Förlag: Roos & Tegner

Sinnesbiologen Marie Dacke vid Lunds universitet har samlat sin teoretiska, historiska och praktiska kunskap i denna 136-sidiga bok. Hon har matat, fotograferat och filmat flera igelkottar i sin trädgård. Boken är fylld av fina bilder på detta urtidsdjur som med sina taggars hjälp överlevt mammutar, men som nu genom människans utbredning är nära hotad i Sverige. Trafiken är ett av de största hoten. Många igelkottar blir överkörda. Trots allt ger boken hopp. Det finns saker att göra. Du kan hjälpa. Servera vatten! Anmäl levande och döda igelkottar till Artportalen.se. Läs Marie Dackes bok för fler tips. ✕

PÅ BRUTNA VINGAR

Foto: Marcus Westberg/Transistor Film AB

I dokumentären På brutna vingar följs Victor Persson och hans volontärkollegor i arbetet på Stockholms Vildfågel Rehab, där de hjälper Stockholms skadade duvor, ugglor och hökar. Mitt i arbetet blir han allergisk – mot fåglar. En lika gripande som sorglig film. Se på SVT Play. ✕

Kika på
Med fokus
på djurskydd: Älskade
hundar och katter

Regnig dag? Passa på att se hela Djurskyddet Sveriges konferens om hundsmuggling och den oetiska aveln som finns inom både hund- och kattuppfödning. Hela konferensen kan ses på organisationens Facebooksida. ✕

Handgjorda korsord © Kryss & Quiz AB	GALET LJUD	SKRÄP DATORN MUNTligt	FÖRORD	OSTBAS	KÄNT SPOKE	BEDÖVNING FÖRFLYTTNINGAR	SJÄLSLIG	HÄST FÖR MINDRE	BLIR MAN TILL DOTTER DEL I SALT	BLUNDER	GEN
HAR OFTA HUND I ÄNDAN					LIVLIG VERKSAMHET						
GÅ ÅT SKÖGEN			5		FART OCH FLÅKT OSANDE HARANG		GLIPA			8	
ÄTS MÖGLIG							SAMLAS FÄRLIG GAS			EN GÅNG I TIMMEN	GER JÄRNET
SÄTTS MED TIDEN			KLAVER-TRAMP			6		PÅDYVLA	HA EN TRÄFF BOKDEL		
ÄR ALLTID EN BÖRJAN			DEN LIGGER I VATTEN		SMUGGLAR- SYSSLA ORT MED LILLA					TYCKA	
ENERGI			HÖG BOLL		KÖRT OCH HÖGT OCH LÅGT SKYMTA		GÅTA	FRAM-FÖRT FÄRIT OMKRING			
FÖRBE-STÄLLDA			9				GRÖN MITTI SAFARI	SVÄNG	SÅ MYCKET SOM DATOR-ADRESS		
UTELEK				UTMED BACKEN				GE FÖRSLAG	3		
MASSORS MISSNÖJE											
					2	IMITATIONER					

TÄVLA OCH VINN PRISER FRÅN VIVARA!

Vi lottar ut fem fina fågelpaket eller presentkort från Vivara. Perfekt att skämma bort fåglarna med! Vinsten kan skilja sig något från bilden här intill, men fågelpaketet innehåller fröblandning, fröautomat, fågelholk och energikaka.

GÖR SÅ HÄR:

Det är det fyrsiffriga talet som bildas av de röda siffrorna (t ex FEM TRE ETT TVÅ = 5312) som är er svars kod. Ring **0944-670 90 09**. Följ de talade anvisningarna. Du ombeds att ange kryssets tävlingsnummer, som är 24, och den fyrsiffriga svars koden (ovan). Sedan är det klart. Du kan inte ringa från hemligt eller dolt nummer. Det betyder att ditt nummer måste synas när vi söker det på hitta.se eller eniro.se. Samtalet kostar 11 kronor. Du accepterar kostnaden genom att trycka 1 i början av samtalet.

Senast **10 augusti 2022** måste vi ha ditt svar. Lösning och vinnare presenteras i nästa nummer.

GRATTIS! VINNARNÄ I DJURKRYSET NR 1, 2022:

Kerstin Gustafsson, Mörbylånga, Maud Albinsson, Gävle, Bengt Johansson, Karlstad, Mats Larsén, Helsingborg och Marianne Elisabet Ekström, Åkarp.

Rätt lösning till Djurkryset i nummer 1, 2022:

	ÄR UNDER ISEN PICK NY LUFFT	V	A	T	T	E	N													
	UNGEFÄR	V	Ä	D	R	A	D	E												
	KLIMAT	C	A	KÄRL	SPOKE- KLUBB TITAT FRAMT	S	K													
	BALJA	K	R	U	S	K	A													
	HÖ	TORKKÄR TORKHUS STOR- BAGGE	R	I	A	R														
	SES OFTA SOM STRÄNG	S	E	N	A	P	SOVA ÖVER													
	FRÄN DÖRRES BULL- BITAR	S	K	O	T	S	K													
	ÄR UNDER ISEN PICK NY LUFFT	V	A	T	T	E	N													
	UNGEFÄR	V	Ä	D	R	A	D	E												
	KLIMAT	C	A	KÄRL	SPOKE- KLUBB TITAT FRAMT	S	K													
Handpumpad batterid 600mAh	KÄLL BUTIKEN	SPEL- PLAN	EN AV DE FÖRSTA	ÄNDKÄR SIG MED TIDEN	BURKELD OCH LAGOR FÖRLÄT	V	A	S	SLÖJIK ÄR GIGANT	STOR	R	B	I							
RINGA MASSA	G	R	A	M	E	K	HIS- MARKE STÖTTAT KANTEN	K	M	X	B	O	N							
MOTTO	L	E	D	O	R	D	SPELADE DÄLIG ÖLJIG	S	I	M	U	L	E	R	A	D	E			
HÖGG AV	K	A	P	A	D	E	FETT HÄR MUSIK- TEREN	F	Ä	R	U	L	L	A	D	S				
RESTID	S	E	M	E	S	T	E	R	KRÄVER UTRED- NING	T	O	V	O	R	S	A				
FÄDERS- FIGUR	S	R	A	D	R	E	PYSOLA KÖRKA VAGEN	T	O	T	A	SEGA KLYKA	T	R	Ä	K	I	G	A	VÄRM- ANDE MAN
RÄSTAD	U	T	T	A	G	E	N	EXKLUSIV SLÄPPA	D	Y	R	R	A	N	G	A	L	O		
SÖCK KLINT VISA DITT MIS- NOJE	R	O	T	E	R	A	D	E	ÖLSÖRT ETT ORT FÖR TÄ	A	L	E	G	A	L	L				
L	B	U	A	N	A	R	R	HAR SÖN FRÄMST	T	R	Y	N	E	T	A	L				
BOSTAD	T	R	E	A	T	A	B	U	VITAMIN	A	LÄT BANGOM STJÄRKA	D	O	A	D	E				

TOA LÄTT®

Strö för katt och smådjur

SVENSKTILLVERKAT
av pappersmassa

UNIKT OCH
MILJÖVÄNLIGT!

Gilla oss på
Facebook!

www.sorption.se

Sorption AB, Bultv. 1, 813 21 Hofors, Tel: 0290-230 70, info@sorption.se

DIN VETERINÄR

smådjurskliniken

VÄLKOMMEN!

Medicinska utredningar • Operationsavdelning
Röntgen • CT-röntgen • Ultraljud • Cardiologi
Ögonspeglings • Kattmottagning • ID-märkning
Kostrådgivning • AI-kompetens

042-20 20 00 • www.dinvet.nu
Ekvändan 2, Helsingborg

Sök bidrag till din forskning för djurs välmående.

Forskar du inom veterinärmedicin, husdjursvetenskap eller andra områden som ämnar att på något sätt hjälpa djur få ett bättre liv? Då kan du söka ekonomiskt bidrag från Petra Lundbergs stiftelse. Ansökningsperioderna är öppna mellan 1 juli till och med 30 september samt mellan 1 november till och med 31 januari. Blanketter och mer information om hur du söker hittar du på vår hemsida.

www.petralundbergsstiftelse.se

Petra Lundbergs stiftelse ämnar att förbättra djurs livsvillkor. Genom främst ekonomiska bidrag stödjer vi organisationer och individer som arbetar för att skydda, hjälpa eller förbättra livsförutsättningarna för utsatta eller utrotningshotade djur. Stiftelsens styrelse kan också stödja i andra egenskaper om det främjar stiftelsens övergripande mål.

Verksamhetsberättelse 2020/2021

Vill du veta mer om vad Djurskyddet Sveriges verksamhet fokuserat på de senaste två åren (2020 och 2021)? Nu finns vår senaste verksamhetsberättelse att ta del av, både i digital och i fysisk form.

Ladda ner som pdf eller beställ i pappersform:
www.djurskyddet.se/material

Se en sammanfattande film om verksamhetsberättelsen:
www.djurskyddet.se/vad-vi-gor/verksamhetsberattelser

Trevlig läsning/tittning!

Kontakta vår medlemservice

Har du frågor om ditt medlemskap, vill beställa informationsmaterial eller meddela att du har ny adress?

Välkommen att kontakta Djurskyddet Sveriges medlemservice på **08-673 35 11**.
Telefontiderna är mån-fre 9.00-15.00.
Stängt för lunch 11.30-12.30.

Du kan också mejla till info@djurskyddet.se.

Brev skickas till:
Djurskyddet Sverige
Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm

Sommarstängt på kansliet

Djurskyddets kansli håller stängt för sommarsemester under veckorna 28-31. Det innebär att vi inte svarar i telefon eller på mejl som inkommer till medlemservice under denna period. Beställningar av material som kommer in under sommaren hanteras så snart kansliet öppnar igen.

Vi önskar er och alla djur en riktigt härlig sommar!

Se djurskyddskonferensen i efterhand!

Missade du vår djurskyddskonferens som hölls i Stockholm och digitalt 6 maj? Årets konferens fokuserade på de vanligaste djurvårdsproblemen hos hundar och katter och vi kunde höra föreläsare från bland annat Svenska Kennelklubben och Tullverket.

Nu kan du se inspelningen från konferensen på vår Youtube-kanal:
www.youtube.com/djurskyddetsverige

Djurskyddet Sverige är godkända som 90-kontoinnehavare av Svensk Insamlingskontroll. Ett så kallat 90-konto är ett insamlingskonto som har utfärdats av Svensk Insamlingskontroll som kontrollerar hela organisationens verksamhet och ekonomi för att du som givare ska känna trygghet att din gåva används rätt. Vårt 90-konto: 90 01 06-6

Klipp av talongen här, lägg i kuvert och skicka kostnadsfritt till vår svarspostadress.

Fyll i talongen och posta den till Djurskyddet Sverige!

Ja, jag är intresserad av att stödja Djurskyddet Sveriges arbete. Jag vill:

- ☐ Bli medlem (till dig som inte redan är det)
- ☐ Bli månadsgivare
- ☐ Ge en gåva
- ☐ Veta mer om testamentsgåva

☐ Jag är redan medlem men har ny adress.
(Fyll i både din nya och din gamla adress, samt medlemsnummer)

☐ Jag är redan medlem men lämnar gärna mitt telefonnummer och/eller min e-post så att ni kan nå mig på flera sätt.
(Glöm inte att fylla i ditt namn och medlemsnummer)

Namn och min nya adress:

För- och efternamn: _____

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Personnummer (ÅÅMMDD): _____

Vid adressändring; det här var min gamla adress:

Adress: _____

Postnummer: _____ Postadress: _____

Medlemsnummer: _____

Djurskyddet Sverige där du bor!

Djurskyddet Sverige är ett riksförbund med 44 lokalföreningar över hela landet.

BLEKINGE LÄN

Djurskyddet Karlshamn
0735-08 71 07
karlshamn@djurskyddet.se
Djurskyddet Ronneby
0734-22 60 57

DALARNAS LÄN

Djurskyddet Dalarna (Borlänge)
dalarna@djurskyddet.se

GÄVLEBORGS LÄN

Djurskyddet Bill & Bull Söderhamn
0764-10 01 01
info@djurskyddetbillochbull.se
Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker
0703-02 80 06
djurskydd_bollnas@hotmail.com

HALLANDS LÄN

Djurskyddet Norra Halland (Kungsbacka)
0708-77 64 70
info@djurskyddetnorrahalland.se
Djurskyddet Kattfotens Katthem i Halmstad
0701-55 80 08
kattfoten@djurskyddet.se
Halmstadsortens Djurskyddsförening
0702-07 69 05

JÄMTLANDS LÄN

Djurskyddet Jämtlands Län (Östersund)
0730-31 72 43 alt 0722-16 31 62
jamtland@djurskyddet.se

JÖNKÖPINGS LÄN

Djurskyddet Eksjö
0702-52 82 88
cats@djurskyddet-eksjo.se

KALMAR LÄN

Djurskyddet Kalmar
0480-41 11 00 alt 0703-57 93 03
kalmar@djurskyddet.se
Djurskyddet Västervik
0704-530 518
djurskyddetvastervik@gmail.com

KRONOBERGS LÄN

Djurskyddet Kronoberg (Växjö)
0723-14 95 30
info@djurskyddetkronoberg.se
Djurskyddet Sigfrid (Växjö)
sigfrid@djurskyddet.se

NORRBOTTENS LÄN

Djurskyddet Norrbotten
0725-10 19 14
norrbotten@djurskyddet.se

SKÅNE LÄN

Djurskyddet Flyingebygden
flyingebygden@djurskyddet.se
Djurskyddet Helsingborg
helsingborg@djurskyddet.se
Djurskyddet Landskrona
0738-04 96 44
djurskyddetlandskrona@hotmail.com
Djurskyddet Snapphanen
0708-11 28 16
info@djurskyddetsnapphanen.se

STOCKHOLMS LÄN

Djurskyddet DOSO
2021.doso@gmail.com
Djurskyddet Djurvännerna Stockholm
djurvannernastockholm@djurskyddet.se
Djurskyddet Kattvänet Haninge
0722-22 68 70
info@kattvarnet.se
Djurskyddet Stockholm Norrort
stockholmnorrort@djurskyddet.se

SÖDERMANLANDS LÄN

Djurskyddet Mariefred
susanne.queckfeldt@gmail.com
Djurskyddet Nyköping
0155-21 76 32
nykoping@djurskyddet.se
Djurskyddet Strängnäs
0735-00 26 30
strangnas@djurskyddet.se

VÄRMLANDS LÄN

Djurskyddet Karlstad
0702-60 51 20 alt 0725-20 00 28
kontakt@djurskyddetkarlstad.se
Djurskyddet Kristinehamn
0550-151 55
kristinehamn@djurskyddet.se
Djurskyddet Säffle-Åmål
saffle-amal@djurskyddet.se
Djurskyddet Norra Värmland
0730-47 82 29
norravarmland@djurskyddet.se
Djurskyddet Westra Wermland (Arvika)
0722-33 38 10
westrawermland@djurskyddet.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Djurskyddet Skellefteå
0702-70 03 92
djurskyddetskelleftea@gmail.com
Djurskyddet Västerbotten (Umeå)
0725-56 60 90
info@djurskyddetvasterbotten.se
Djurskyddet Åsele Katthem Kurrlyan
0730-42 60 70
miaost73@gmail.com

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Djurskyddet Härnösand
0705-33 36 10
djurskyddet.harnosand@gmail.com
Djurskyddet Sundsvall
060-56 78 50
djurskydds@hotmail.com
Djurskyddet Ådalen (Sollefteå)
0730-63 23 45
djurskyddetadalen@hotmail.com
Djurskyddet Örnsköldsvik
0709-45 02 77
oviks_djurskydd@hotmail.com

VÄSTMANLANDS LÄN

Djurskyddet Mälartassen (Köping)
malartassen@djurskyddet.se

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Djurskyddet Bohuslän
0761-17 77 81
info@djurskyddetbohuslan.se
Djurskyddet Skaraborg (Töreboda)
0739-24 26 72

ÖREBRO LÄN

Djurskyddet Vilsna tassar Hällefors
Telefon: 0763-68 17 95
vilsnatassar@djurskyddet.se

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping
011-31 14 99
fiahemmet@hotmail.com
Djurskyddet Mjölby
0142-36 11 02
djurskyddetmjolby@gmail.com

Intresserad av att starta en förening där du bor?

Läs mer på Djurskyddets hemsida:
www.djurskyddet.se/engagera-dig/starta-ny-forening

Eller kontakta Djurskyddets kansli:
info@djurskyddet.se
08-673 35 11

Smittskydd är också djurskydd

Hundsmuggling är så lukrativt att myndigheterna börjar jämföra det med vapen och narkotika i omfattning och business. Här har vi djurskyddare ett gigantiskt arbete som kräver engagemang och kunskap. För finns ingen efterfrågan på dessa djur så finns heller ingen lönsamhet. Och denna olagliga import av djur innebär ju, som ni känner till, inte bara risker för individerna som hålls under vedervärdiga förhållanden, utan också för smittskyddsläget för både djur och människor i Sverige.

Myndigheterna önskar ett ännu bättre underlag för att förstå vilka risker den legala och illegala djurverksamheten utgör (det är inte bara den illegala som är problematisk). Det kan handla om riktad provtagning avseende de smittrisker som myndigheterna är intresserade av att förstå. Detta minskar såklart inte problemet med det ökande flödet av framför allt hundar från andra länder. Det är inte heller uppenbart att förstärkt kontroll vid gräns eller ändrad lagstiftning är nyckeln. För att komma åt problemet så tror jag snarare vi måste förstå drivkraften: Vad gör att människor är villiga att köpa en hund med oklar bakgrund ute på en parkeringsplats? Kanske handlar det om att det är svårt att få tag på svenska valpar och vissa raser? Men vad skulle då krävas för att dessa köpare skulle ta sig en extra funderare innan de bestämde sig? Är det bara kunskap som saknas? Tillsammans med myndigheterna är vi mycket intresserade av vad som driver människor att agera på ett visst sätt i förhållande till djur, djurhälsa och smittsamma sjukdomar.

Människors handlingar driver smittspridning, både de som främst drabbar människor (som covid) och de som drabbar djur. Djursmugglingen verkar inte ha något slut utan tar bara andra vägar och former. Nu drar smugglarna nytta av kriget i Ukraina och det faktum att flyende medborgare tar med sig sina älskade husdjur ut ur det krigshärjade landet. För att förstå just den problematik som gäller hundar och smuggling planeras en forskningsinsats med fokus dels på kartläggning av riskerna, med riktad provtagning, dels på drivkraften hos valpköparna. Finansieringen är inte klar ännu och vi inom Djurskyddet Sverige kommer propagera för att sådan forskning kan komma i gång. Smittskydd är också djurskydd!

Gör Djurskyddet Sverige skillnad? Den frågan får jag ofta av människor som inte är så inne i djurskyddsfrågor som vi är. Mitt svar är: Ja! Vi

Linda Maria Vonstad,
ordförande
Djurskyddet Sverige.

påverkar i stort och i smått, på kort och lång sikt. Alltid professionellt med kunskap som bas. Listan på framgångar kan göras lång. Nu senast det historiska beslutet att våra älskade katter ska id-märkas och registreras. Vi gör skillnad! ✕

Det här är Djurskyddet Sverige

■ **Djurskyddet Sverige** är med sina cirka 11 000 medlemmar och 44 anslutna lokalföreningar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi har arbetat i över 120 år för att hjälpa djuren.

■ **Vår vision** är ett samhälle där människor visar respekt och medkänsla för alla djur. Alla djur ska ha rätt att utföra sina naturliga beteenden och skyddas från lidande. När djur avlivas eller slaktas ska det ske på ett smärtfritt sätt.

■ **Vi opinionsbildar och** påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer, samt är remissinstans åt departement och myndigheter.

■ **Våra lokala föreningar** arbetar bland annat med att ta hand om djur som har blivit hemlösa och vanvårdade.

■ **Internationellt samarbetar vi** med våra nordiska systerorganisationer och är medlem i Eurogroup for Animals.

■ **Vårt arbete finansieras** av medlemsavgifter, arv och gåvor. Organisationen har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll.

PLUSGIRO: 90 01 06-6

BANKGIRO: 900-1066

GENERALSEKRETERARE

Åsa Hagelstedt

RECEPTION & UTSICKSANSVARIG

Daniela Velarde

ENGAGEMANGSCHEF

Emma Brossner-Skawonius

ORGANISATIONSEKRETERARE

Majk Michaelsdotter

SAKKUNNIGA

Emma Brunberg, Anna Lundvall & Johan Beck-Friis.

CHEF INSAMLING & KOMMUNIKATION

Sara Frick

INSAMLINGSANSVARIG

Lisa Löhr

KOMMUNIKATION

Jessica Blohme

DJURSKYDDET UNGDOM

Christel Bertling Szytek, Anastasia Konstadinidis & Oliver Nordwall

REDE

Helena Risinger & Therese Lilliesköld

EKONOMI

Ann-Margret Karlström (vik)

UTSKICK & ADMINISTRATION

Martine Everett & Dorina Larsson

FÖRETAGSKONTAKT

Peter Solstedt

FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Linda Maria Vonstad

STYRELSELEDAMÖTER

Catarina Niklasson Schöön, Kerstin Linde, Gunnela Ståhle, Lina Göransson, Lennart Westman, Annicka Engblom, Owe Sandström & Josefin Liljeqvist.

NÄSTA NUMMER UTE 1 OKTOBER 2022

Tema: Oetisk avel

Foto: Alexandr Ivanov/Pixabay

LÄS FLER NYHETER PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Tack Kattliv!

Tidningen Kattliv skänker 100 kr till Djurskyddet Sverige för varje ny prenumerant de får via oss! Du betalar endast 374 kr och får då 8 nummer av tidningen Kattliv.

Beställ din prenumeration redan idag genom att maila dina adressuppgifter till pren@kattliv.com, kom ihåg att ange **kod 334** i ämnesfältet. Det går också bra att skicka in talongen nedan.

Tillsammans kan vi göra skillnad för djuren!

Klipp här!

SKICKA IN TALONGEN NEDAN FÖR ATT PRENUMERERA PÅ KATTLIV!

JA, jag vill prenumerera på tidningen Kattliv och samtidigt stödja Djurskyddet Sverige. Du betalar endast 374 kr för 8 nummer.

För- och efternamn:

Adress:

Postadress:

E-post:

GÖR SÅ HÄR:

Klipp av talongen och lägg i ett kuvert.

Skicka kuvertet till:
Djurskyddet Sverige
Svarspost 20425761
120 20 Stockholm.

Du behöver inte något frimärke, Djurskyddet står för portot!

Har du frågor om din prenumeration, kontakta Kattliv: 0300-174 00 eller pren@kattliv.com

Djurskyddet Sverige förmedlar dina uppgifter till tidningen Kattliv. De aktiverar din prenumeration och skickar en faktura. Djurskyddet Sverige sparar inte uppgifterna för vidare behandling.

Naturen och djuren

SKAPAR NÄRVARO

10%
rabatt med kod
SOMMAR22DS
t.o.m.
30/09/22

Se vårt
utbud av
djurvänliga
växter!

LITE HJÄLP KAN GÖRA STOR SKILLNAD

Gäller t.o.m. 30/09/22. Allmänna villkor gäller.

Skapa den perfekta miljön för alla trädgårdens djur

www.vivara.se • Telefon: 031 40 17 80

FÅGELMAT

FÅGELMATARE

FÅGELHOLKAR

FÅGELSKÅD-
NING

DJURLIV

VÄXTER

GÅVOR

BARN